

PUBLICZNA SESJA SPRAWOZDAWCZA DOKTORANTÓW I ROKU SZKOŁY
DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU PEDAGOGICZNEGO W KRAKOWIE

PUBLIC REPORTING SESSION OF 1ST YEAR PHD STUDENTS OF
PEDAGOGICAL UNIVERSITY IN KRAKOW

KSIĘGA ABSTRAKTÓW

(LUTY 2022)

BOOK OF ABSTRACTS

(FEBRUARY 2022)

**Publiczna Sesja Sprawozdawcza
Doktorantów I roku Szkoły
Doktorskiej UP w Krakowie**

**Public Reporting Session
of 1st year's PhD Students of
Pedagogical University in Krakow**

Kraków 10-11 lutego 2022

February 10-11, 2022, Krakow

Księga abstraktów

(luty 2022)

Book of abstracts

(February 2022)

Kraków

Publiczna Sesja Sprawozdawcza Doktorantów I roku
Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Pedagogicznego
w Krakowie. Księga abstraktów (luty 2022)

Public Reporting Session of 1st year's PhD Students
of Pedagogical University in Krakow. Book of
abstracts (February 2022)

© Copyright by Authors, Pedagogical University in Krakow, Kraków 2022

Free cover art by Canva - <https://about.canva.com/license-agreements/free-media/>

Spis treści

Table of Contents

Literaturoznawstwo / Literary Studies

Fatemeh Gholami

Rhizomatic Nomads in Search of a Linear Land: Spatial Narratives, and Ecological Literacy in the Diaspora Literature of the 21st Century / Ryzomatyczni nomadzi w poszukiwaniu linearnej ziemi: narracje przestrzenne i ekologiczna świadomość w literaturze diasporycznej XXI wieku 9

Katarzyna Horabik

Specyfika realizmu magicznego w literaturze Europy Środkowej / Specificity of magical realism in Central Europe literature..... 10

Gracjan Pieszko

Postfiguracje średniowiecznego rycerza we współczesnej literaturze niemieckiej i polskiej po 2000 roku / Postfigurations of the medieval knight in German and Polish contemporary literature after 2000 11

Kinga Zięba

„Wodzą nas na pokuszenie”: obraz kobiet w poezji Ronalda Stuarta Thomasa / „Luring us on:” The Image of Women in The Poetry of Ronald Stuart Thomas 13

Językoznawstwo / Linguistics

Blerta Krasniqi

Predispositions of dyslexia and the neurolinguistics aspect of preschool age children in the Republic of Kosovo and Poland / Predyspozycje dysleksji a aspekt neurolingwistyczny dzieci w wieku przedszkolnym w Republice Kosowa i Polsce 15

Jakub Bober

Postmodernizm Władimira Sorokina w perspektywie przekładu / Postmodernism in Vladimir Sorokin`s works in translation 16

Agata Książek

Dekonstrukcja dyskursu politycznego w rosyjskich audiowizualnych utworach parodystycznych / Deconstruction of political discourse in Russian audiovisual parodies 18

Kinga Łoś

Rozwijanie umiejętności pisania dla celów akademickich u uczniów z doświadczeniem migracji w szkole średniej – w perspektywie nauczania online / Developing writing skills towards academic purposes for students with migration experience in secondary school – an online learning perspective 19

Katarzyna Panek

Motywy, którymi kierują się polscy rodzice i opiekunowie żyjący na emigracji, podejmując decyzję o kształceniu dzieci w systemie edukacji polonijnej / Motives of Polish Parents and Caregivers Living Abroad in Deciding to Educate Their Children in the Polish Education System 21

Filozofia / Philosophy

Susanta Bhattacharya

Does Liberation Entail Disembodiment? Re-examining the Concept of *Pratiprasava* in the *Yogasūtra* / Czy wyzwolenie pociąga za sobą bezcielesność? Ponowne rozważenie koncepcji *pratiprasava* w *Jogasutrach* Patańdzalego 25

Iana Levinskaya

Kształtowanie się ideologii we współczesnej Rosji: filozoficzna analiza idei Dugina i Szczipkowa / The Development of Ideology in Contemporary Russia: a Philosophical Analysis of the Ideas of Dugin and Shchipkov 26

Historia / History

Aneta Bąk

Kobieta późnego antyku na polu rodzinnym i społecznym (IV-VI wiek) / Late antique woman in family and social field (IV-VI centuries) 28

Jan Gordziejew

Miasto pogranicza w myśli i świadomości historycznej na przykładzie Grodna (XIX wiek – 1939 rok) / A border city in historical thought and historical awareness on the example of Hrodna (19th century – 1939) 30

Anna Gucwa

Działalność Centralnego Śląskiego Archiwum Ewangelickiego we Wrocławiu (1934-1945) / Activity of the Central Silesian Evangelical Archives in Wrocław (1934-1945) 31

Agnieszka Mikulska

Aktywność Bündnis 90/Die Grünen w XII-XIX kadencji Bundestagu (1994-2021) / Activity of the Bündnis 90/Die Grünen in the XII-XIX Bundestag (1994-2021) 33

Sztuki plastyczne / Fine Arts

Adam Nehring

Paralelizm w kompozycji intermedialnej / Parallelism in intermedial composition 36

Alicja Pakosz

Nieziszczona fantazja. Polityczny potencjał indywidualnego i zbiorowego obrazowania fantazji / An unrealized fantasy. The political potential of imaging individual and collective fantasy 37

Michał Tokarz

Dom – przestrzenie, nawarstwienia, granice, przejścia. Heterotopia opuszczonego domu rodzinnego / Home – spaces, layers, boundaries, transitions. Heterotopia of an abandoned family home 39

Matematyka / Mathematics

Maciej Zięba

Pewne involucje w przestrzeni rzutowej / Some involutions in projective space 42

Chiman Falahi

Apolar ideals of certain ideals determined by arrangements of hyperplanes / Apolarne ideały pewnych ideałów zdeterminowanych przez układy hiperpłaszczyzn 43

Nauki biologiczne / Biological Sciences

Katarzyna Tomczyk

Zawartość metali ksenobiotycznych w tkankach płodowych człowieka i ich transfer do organizmu dziecka / The content of xenobiotic metals in human fetal tissues and their transfer to the child's body 44

Nauki o Ziemi / Earth Sciences

Klaudia Domaracka

Współczesne modelowanie zboczy wyrobisk w nieczynnych kamieniołomach wapienia na terenie Krakowa / Contemporary transformation of the excavation slopes in abandoned limestone quarries in Cracow 45

Geografia społeczno-ekonomiczna / Social & Economic Geography

Le Anh Toai

A Study on the Status of Eco-tourism Development in the Binh-Tri-Thien Region, Vietnam / Studium rozwoju ekoturystyki w regionie Binh-Tri-Thien, Wietnam 48

Márk Sima

Geographical concepts of Poland and Lithuania in the late 19th and the early 20th century / Geograficzne koncepcje Polski i Litwy na przełomie XIX i XX wieku 49

Agata Sedlak

Wpływ wizerunku obszaru recepcji turystycznej na rozwój turystyki jeziornej w wybranych krajach alpejskich / The impact of image of a tourist destination on the development of lake tourism in selected Alpine countries 51

Natalia Sierpińska

Ocena wpływu strategii rozwoju na kształtowanie zrównoważonego rozwoju miast polskich / Assessment of the impact development strategy on the shaping of the sustainable development of Polish cities 53

Aydin Aghayev

State penitentiary policy in the area of juvenile justice as a form of respecting children's rights. Comparative perspective / Polityka penitencyjna państwa w zakresie wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich jako forma respektowania praw dziecka. Perspektywa porównawcza 56

Marta Bohdziewicz-Lulewicz

Transformacja instytucjonalna organizacji pozarządowych w przedsiębiorstwa społeczne oraz wsparcie tego procesu w ramach polityki społecznej w Polsce / Institutional transformation of non-governmental organizations into social enterprises and supporting this process within the framework of social policy in Poland 57

Dawid Szopa

Transfery polityczne w III Rzeczypospolitej. Etyka w komunikacji politycznej w świetle przekazów wielomodalnych / Political Transfers in the Third Republic of Poland. Ethics in political communication in the light of multimodal transfers 59

Nauki o bezpieczeństwie / Security Sciences

Krzysztof Czop

Udział Straży Miejskich w zapewnianiu bezpieczeństwa publicznego w Polsce / Participation of Municipal Guards in ensuring public security in Poland 62

Ewa Durek

Bezpieczeństwo w ochronie dóbr kultury i dziedzictwa narodowego / Security issues in protection of cultural and national heritage 64

Anna Netreba

Broń demograficzna jako narzędzie wojny hybrydowej / Demographic weapon as a tool of a hybrid war 65

Dominika Trojanowska

Wzmacnianie wschodniej flanki NATO jako element polityki bezpieczeństwa Polski / Strengthening NATO's eastern flank as an element of Poland's security policy 66

Program / Programme (February 10-11, 2022) - Timetable..... 69

Panel I

Literaturoznawstwo

Literary Studies

Mgr Fatemeh Gholami

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Tomasz Sikora (IA UP)

Auxiliary supervisor: dr Ewa Macura-Nnamdi, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski)

Rhizomatic Nomads in Search of a Linear Land: Spatial Narratives, and Ecological Literacy in the Diaspora Literature of the 21st Century

Stories of movement and displacement and man's relation to his surrounding world and its ecology form two highly important issues of today's world, namely, environment and immigration. One particular approach in literary criticism named ecocriticism entails the latter, relying upon the relation of nature and literature or art in general, while a body of works of fiction produced by writers who are part of, at times the most important part of the so-called movement stories, fall under the category of the diaspora literature. Mainly separately discussed, these issues now more than any other time, need to come together and shape a new discourse in which man and his movement in the global arena should go hand in hand with ecological awareness, taking into account his attitude towards the land and the space he occupies with more than ample care. With that in mind and critically analyzing several novels and memoirs of diaspora writers and the ways in which they engage with spatial aspects of their storyworlds more than the temporal ones, this project looks at land and space narratives within the context of 21st century literature of diaspora and examines how absent or present land narratives are in this body of works, aiming to act as an intersection where diaspora narratives meet with ecological concerns.

Ryzomatyczni nomadzi w poszukiwaniu linearnej ziemi: narracje przestrzenne i ekologiczna świadomość w literaturze diasporycznej XXI wieku

Opowieści o przemieszczaniu się i przesiedlaniu oraz o relacji człowieka z otaczającym go światem i jego ekologią odnoszą się do dwóch niezwykle ważnych kwestii współczesności: do środowiska naturalnego i migracji. W badaniach literackich podejściem związanym z pierwszą kwestią jest ekokrytyka, która bada relacje między naturą i literaturą lub sztuką w ogóle. Z kolei pojęcie literatury diasporycznej obejmuje twórczość pisarzy, którzy piszą o przemieszczaniu się. Kwestie te, rozpatrywane dotąd osobno, należy wreszcie ze sobą połączyć, tak aby ukształtował się nowy dyskurs, w którym człowiek i jego mobilność na globalnej arenie idzie w parze ze świadomością ekologiczną i który troszczy się o stosunek człowieka do zajmowanej przezeń ziemi i przestrzeni. Dlatego na podstawie krytycznej analizy kilku powieści i wspomnień pisarzy diasporycznych oraz sposobów, w jakie ujmują oni przestrzenne raczej niż czasowe aspekty swoich światów przedstawionych, niniejszy projekt przygląda się narracjom o ziemi i przestrzeni w kontekście literatury diasporycznej XXI wieku. Poszukuje on odpowiedzi na pytanie, na ile narracje o ziemi są nieobecne lub obecne w tym korpusie dzieł, oferując punkt przecięcia, w którym diasporyczne opowieści spotkają się z ekologiczną troską.

Mgr Katarzyna Horabik

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Małgorzata Chrobak (IFP UP)

Academic supervisor: dr hab. prof. UJ László Kálmán Nagy (Uniwersytet Jagielloński)

Specyfika realizmu magicznego w literaturze Europy Środkowej

Celem projektu jest zbadanie współczesnej literatury Europy Środkowej z uwzględnieniem perspektywy realizmu magicznego oraz kulturowej refleksji nad specyfiką obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem literatury polskiej, węgierskiej, czeskiej i słowackiej. Moim zamiarem jest komparatystyczne ujęcie, czerpiące z dotychczasowych doświadczeń badawczych jako absolwentki komparatystyki literackiej, hungarystyki oraz krytyki literackiej. Głównym założeniem mojego projektu jest teza, że w literaturze środkowoeuropejskiej można odnaleźć wachlarz utworów, w których realistyczne przedstawianie rzeczywistości nie wystarcza do opisu złożoności świata. Kryzys realizmu łączy się również nieudolnością opisanego świata (fiasko modelu reprezentacyjnego) i przemian społecznych. Mechanizmy przekraczania mimesis (poetyki realizmu magicznego, groteski, oniryzmu, analizowane w duchu wrażliwości postsekularnej) pozwalają na stworzenie interesujących hybryd łączących realizm z elementami innego porządku. Realizm magiczny Europy Środkowej różni się od iberoamerykańskiego, a literatury tego obszaru, związane specyficzną historią, oddziałują i uzupełniają się wzajemnie. Jedną z hipotez pracy jest współoddziaływanie rzeczywistości i literatury. Odczytując prozę z perspektywy realistycznomagicznej można zauważyć, jak ściśle łączy się z obszarem kulturowym, czerpiąc z tego, co dostępne autorom – języka, historii, kultury, folkloru. Z drugiej strony ciężar interpretacji zależy od sposobu odczytywania dzieła przez czytelnika, który rozpoznaje motywy, jakimi posługuje się twórca, ma na uwadze konteksty kulturowe adekwatne do danego tekstu. Studia nad realizmem magicznym nie są nowym obszarem w literaturoznawstwie, lecz ich narzędzia interpretacyjne służyły dotąd przede wszystkim odczytywaniu literatury Ameryki Łacińskiej, wykluczając udział dziedzictwa literatury europejskiej. Nadużywanie realizmu magicznego w nieodpowiednich kontekstach wynika również z niejednoznaczności granic i płynności definicji takich pojęć jak surrealizm i fantastyka, ale również cudowność i magiczność. Ponieważ studia nad realizmem magicznym są intertekstualne, ich granice pozostają nieostre, dlatego najciekawsze teorie interpretacyjne łączą się z badaniami o szerszej perspektywie. Zamierzam poświęcić uwagę intertekstualnemu charakterowi twórczości wybranych pisarzy. Szczególnie interesujące jest dla mnie przyjrzenie się, z jakich elementów kultury ludowej korzystają i jakie ma to znaczenie w konstrukcji utworu, jak przekłada się na poetykę gatunku. Celem projektu jest przygotowanie komparatystycznej refleksji nad współczesną, realistyczno magiczną prozą Europy Środkowej. Ponieważ chcę przystosować pojęcie realizmu do badań specyfiki literatury środkowoeuropejskiej, będę otwarta na interdyscyplinarność i czerpanie z narzędzi z innych obszarów humanistyki jak antropologia kulturowa, filozofia czy socjologia oraz myśl postsekularna.

Specificity of magical realism in Central Europe literature

My PhD project investigates the application of a critical framework derived from magical realism, most often associated with Latin American Literature, to the interpretation of texts written by modern prose writers of Central European origin. In recent decades, the concepts of realism, fiction and the space between them have undergone a sea change. Literature studies in the 20th century had been driven by the assumption that magical realism should be analysed by examining its relationship to other aesthetics, such as realism, surrealism, or fantastic literature. Ironically, by focusing on the post-colonial or transcultural dimensions of Ibero-American literature, literary criticism has often ignored the different cultural foundations of the magical realism of Central Europe, which uses similar tools to describe other tragic and mysterious phenomena affecting the reality of this region. Some critics even deny the legitimacy of this research domain. This partially stems from its interdisciplinary character, since this engenders a concomitant lack of strict borders and clear definition to the field. However, this is also one of the great advantages of magical realism, drawing on such disciplines as philosophy, sociology or history while putting the relationship between folklore, the world of fairy tales, and a faithful reproduction of reality at its core. The works of Olga Tokarczuk have had a great impact on popularising magical realism, but it remains as an aesthetic in Poland largely unpopular in literary criticism. I'm convinced that magical realism of Central Europe should become a subject of discussion as visualization of alternations in this region. Since the study of magic realism is intertextual, its boundaries remain unclear, which is why the most interesting interpretive theories are combined with studies of a broader perspective. I intend to pay attention to the intertextual character of the works of selected writers. I am particularly interested in looking at what elements of folk culture they use and what significance this has in the construction of the work, how it translates into the poetics of the genre. The aim of the project is to prepare a comparative reflection on contemporary Central European realist-magical prose. As I want to adapt the concept of realism to the study of specific Central European literature, I will be open to interdisciplinarity and to drawing on tools from other areas of the humanities, such as cultural anthropology, philosophy, sociology and post-secular thought.

Mgr Gracjan Pieszko

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Paul Langner (IN UP)

Postfiguracje średniowiecznego rycerza we współczesnej literaturze niemieckiej i polskiej po 2000 roku

Planowana rozprawa doktorska ma na celu przedstawienie strategii kreowania rycerzy jako bohaterów literackich oraz wskazanie ich funkcji w literaturze współczesnej. Punkt wyjścia do badań stanowi teza, która zakłada, że współcześnie motyw rycerza zatracił swoją pierwotną funkcję ideologiczną i za sprawą różnorodnych modyfikacji stał się dla odbiorców najnowszej literatury nie tylko źródłem rozrywki, ale także identyfikacji kulturowej. Pomimo iż rycerstwo jest jednym z najważniejszych elementów kultury całej średniowiecznej Europy, w celu zawężenia pola badawczego analiza dotyczyła będzie wyłącznie utworów powstałych w dwóch krajach

europijskich, tj. w Polsce i w Niemczech. Zbadane zostaną niemieckie i polskie powieści historyczne oraz fantasy powstałe w latach 2000-2020, autorstwa różnych pisarzy i prezentujące rycerzy nietypowych, często grających z klasyczną konwencją. Cechy owych bohaterów literackich zostaną zestawione z modelem średniowiecznego etosu rycerskiego, co pozwoli ocenić skalę modyfikacji wzorca w danym utworze. Dodatkowo analizie poddany zostanie także świat przedstawiony oraz ważne wydarzenia, których bezpośrednim uczestnikiem jest bohater. Oprócz analizy strukturalnej tekstów, badania będą opierały się także na wybranych założeniach kulturoznawstwa, m.in. koncepcji retrotopii, imagologii i refleksji nad kulturą popularną. Włączenie elementów kulturoznawczych do analizy literaturoznawczej pozwoli określić funkcje zastosowanych przez autorów modyfikacji oraz wskazać, jakie czynniki kulturowe przesądzą o popularności postaci rycerza w XXI wieku. Choć motyw ten niejednokrotnie był przedmiotem badań wielu literaturoznawców, dostępne publikacje dotyczą przede wszystkim analizy utworów powstałych do przełomu modernistycznego. Brakuje jednak dyskusji dotyczących tego problemu w kontekście najnowszych tekstów literackich, a niniejsza praca doktorska jest próbą wypełnienia tej luki. Ważne wydaje się być także zwrócenie uwagi na potencjał rozwijających się obecnie gatunków literackich, takich jak fantasy i nowa powieść historyczna, mających znaczący wpływ na współczesny dyskurs historiograficzny i polityczny.

Postfigurations of the medieval knight in German and Polish contemporary literature after 2000

The aim of the doctoral thesis is to present strategies of the construction of knights as literary characters and to analyze functions of the motif of the knight in contemporary literature. The starting point for the research constitutes the thesis which assumes that the motif of the knight has presently changed its primary ideological function and due to some specific modifications is seen not only as a source of entertainment but has also become means of cultural identification. Although the chivalry is one of the most important elements of the medieval culture in Europe, in order to narrow the text corpus down, texts published in Germany and Poland will be taken into account exclusively. The analysis will be based on German and Polish historical and fantasy novels published during the period between 2000 and 2020, written by different authors and presenting original characters, who play with the traditional image of a knight. Qualities of the analyzed literary characters will be confronted with the chivalric code, which can prove how the traditional image of a knight was modified in a given book. Moreover, a diegetic world and important events the characters took part in will be analyzed too. In addition to a basic structural analysis of the texts, some cultural concepts such as retrotopia, imagology and some reflections regarding popular culture will be applied in the research as well. Including some cultural elements in literary studies will help define the functions of the applied modifications and indicate the cultural factors that contribute to the popularity of knights in the 21st century. Even though the motif of the knight was analyzed around the world repeatedly, the analyses concern only those texts that were published up to the premodern breakthrough. Accordingly, contemporary literature needs to be examined in that contexts too and the purpose of the thesis is to fill that significant gap. Furthermore, it seems to be crucial to pay attention to the potential of continuously developing literary genres, such as historical and fantasy novel, which have a substantial influence on the modern political and historical discourse.

Mgr Kinga Zięba

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Przemysław Michalski (IA UP)

Auxiliary supervisor: dr Katarzyna Dudek (Franciscan University of Steubenville, USA)

„Wodzą nas na pokuszenie”: obraz kobiet w poezji Ronalda Stuarta Thomasa

Przedmiotem projektu doktorskiego jest analiza obrazu kobiet w poezji walijskiego poety-księdza Ronalda Stuarta Thomasa. Prezentacja obejmie krótki opis pracy oraz stanu badań, a także próbę odpowiedzi na 3 pytania badawcze: Jak kobiety zostały ukazane w wierszach walijskiego poety? Co miało na to wpływ? Jakie typy kobiet można odnaleźć w poezji Thomasa?. Swoją pracę oprę na analizie biograficznej poety, ale także tradycyjnych narzędzi hermeneutycznych określanych jako tzw. *close reading*, które pozwolą mi na dogłębną analizę tekstów. Inną metodologią, która zostanie wykorzystana jest analiza komparatystyczna utworów. W poezji Thomasa widoczne są różne obrazy kobiety. Dlatego też zestawienie ich oraz interpretacja porównawcza mogłaby przyczynić się do lepszego zrozumienia tekstów. W pierwszym rozdziale pracy doktorskiej chciałabym skupić się na dwóch tomach poezji, tj. *Between Here and Now* (1981) oraz *Ingrowing Thoughts* (1985), które zawierają wiersze opisujące obrazy. Wielu ekspertów zauważyło, iż większa część ekfraz została poświęcona kobietom, jednak nie zostało wyjaśnione dlaczego Thomas postanowił pisać swoje utwory o kobietach ukazanych w dziełach malarskich. W drugim rozdziale omówię motyw matki. W wierszach walijskiego poety, motyw ten pojawia się bardzo często, a kobieta zostaje ukazana jako potwór, który ogranicza mężczyzn i nie pozwala im na bycie szczęśliwym. Ostatni rozdział będzie się składał z interpretacji wierszy poświęconych żonie Thomasa. W porównaniu do pierwszego oraz drugiego rozdziału, utwory te cechuje delikatność oraz uczuciowość. Czytelnik nie znajdzie w nich charakterystycznej dla Thomasa podejrzliwości wobec kobiet. Całość prezentacji zwieńczy część stworzonej bibliografii.

„Luring us on:” The Image of Women in The Poetry of Ronald Stuart Thomas

The aim of my doctoral project is to analyse an image of women in the poetry of a Welsh priest-poet Ronald Stuart Thomas. The presentation will cover a short description of my work and a current state of research. I will also try to answer 3 questions: How women were portrayed in Thomas's poems? What influenced it? What types of women one can notice in the Welsh poet's verses? My dissertation will be based on Thomas's biography and a methodology called *close reading* that will help me interpret poems without taking into consideration any external influences. I will also use comparative studies in order to juxtapose different poems and find similarities and differences. In the first chapter, I would like to focus on two volumes – *Between Here and Now* (1981) and *Ingrowing Thoughts* (1985). Both of them include poems describing paintings. A lot of experts have noticed that the majority of ekphrastic poems represent women. Yet it was not explained why Thomas decided to write about them. In the next chapter, I will present a motif of a mother. In the Welsh poet's verses, this image is a frequent one, and a mother is showed as a monster that limits men and does not allow them to be happy. The last chapter will interpret poems about Thomas's wife. In comparison to the first and second section, the poems are warm and delicate. A reader would not find a typical for Thomas suspiciousness towards women.

Panel II

Językoznawstwo

Linguistics

Mgr Blerta Krasniqi

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Marzena Błasiak-Tytuła (IFP UP)

Auxiliary supervisor: prof. ass. dr sc Muljaim Kacka (Universiteti i Prishtinës)

Predispositions of dyslexia and the neurolinguistics aspect of preschool age children in the Republic of Kosovo and Poland

According to the International Dyslexia Association, dyslexia is a neurological condition caused by a different wiring in the brain. Dyslexia must be treated even though it doesn't have a cure. Researches indicates that dyslexia has no relationship to intelligence, individuals with dyslexia are neither more nor less intelligent than the general population. It is characterized by different difficulties with accurate and/or fluent word recognition and by poor spelling and decoding abilities. These difficulties are a result from a deficit in the phonological component of language that is often unexpected in relation to other cognitive abilities and the provision of effective classroom instruction. Other consequences may include problems in reading comprehension and reduced reading experience that can impede the growth of vocabulary and background knowledge. **Participants:** The research will be conducted in the Republic of Kosovo and in Poland, respectively, in schools and preschool institutions of several preparatory classes in urban and suburban areas. Because this will be a longitudinal and experimental study, approximately 300 children aged 4-6 will be recruited from both countries, RKS and PL, with age being the primary and only criterion for participation. The study plans to follow the gender parity concern with consent forms from UP universities, municipalities, institutions, and parents. **Instruments:** The quantitative research design will be used in this study. This research design enables the data to be collected through questionnaires. Participants will be evaluated based on the evaluation test for the predispositions of dyslexia, a self-created questionnaire that includes 13 subtests, where the first part of the questionnaire includes a pack of demographic-based questions, including age, gender, and other aspects necessary for the study. **Procedure:** To apply the questionnaires, firstly an approval from the university-supervisor will be needed and then another approval from the municipality for the appliance of the chosen tests in the educational institutions. After receiving positive feedback from the municipality, institutions and parents' consent will be asked to proceed with the study. Before starting with the data collection, a pilot project will be implemented to evaluate the questionnaire, to see how long it takes to be implemented and how the implementation process goes. The research objectives and structure will be explained to parents as the longitudinal research within 4 years will be in progress. During the time frame of 4 years, children will be evaluated again to compare the results and explore the changes within the years. They will also be informed that the data obtained will remain anonymous and confidential. Furthermore, the collected data will not be used for other purposes.

Predyspozycje dysleksji a aspekt neurolingwistyczny dzieci w wieku przedszkolnym w Republice Kosowa i Polsce

Według Międzynarodowego Stowarzyszenia Dysleksji (International Dyslexia Association) dysleksja jest zaburzeniem neurobiologicznym spowodowanym odmiennym funkcjonowaniem mózgu. Osoby z dysleksją muszą być poddane terapii, mimo że zaburzenia nie można całkowicie wyeliminować. Badania wskazują, że dysleksja nie ma związku z inteligencją, osoby z dysleksją nie są ani bardziej, ani mniej inteligentne od ogółu populacji. Charakteryzuje się ona różnymi trudnościami z dokładnym i/lub płynnym rozpoznawaniem słów oraz słabymi umiejętnościami ortograficznymi i dekodowania. Trudności te wynikają z deficytu w zakresie fonologicznego komponentu języka, który jest często nieadekwatny w odniesieniu do innych zdolności poznawczych oraz skutecznego nauczania w szkole. Inne konsekwencje mogą obejmować problemy z czytaniem ze zrozumieniem oraz ograniczone doświadczenia w czytaniu, które mogą utrudniać rozwój słownictwa i ogólnej wiedzy ucznia. **Uczestnicy:** Badania będą prowadzone w Republice Kosowa i w Polsce, w szkołach i placówkach przedszkolnych w obszarach miejskich i podmiejskich. Ponieważ będzie to badanie podłużne i eksperymentalne, z obu krajów, RKS i PL, zostanie zrekrutowanych około 300 dzieci w wieku 4- 6 lat, przy czym wiek będzie podstawowym i jedynym kryterium uczestnictwa. W badaniu planuje się przestrzeganie parytetu płci, badania zostaną przeprowadzone po uzyskaniu zgody rodziców dzieci uczestniczących w badaniu oraz odpowiednich placówek oświatowych. **Instrumenty:** W niniejszym badaniu zostanie zastosowany ilościowy projekt badawczy. Ten projekt badawczy umożliwi zbieranie danych za pomocą kwestionariusza. Uczestnicy będą oceniani na podstawie oryginalnego, samodzielnie przygotowanego testu oceny zagrożenia dysleksją, zawierającego 13 podtestów, gdzie pierwsza część kwestionariusza zawiera pakiet pytań demograficznych, w tym wiek, płeć i inne aspekty niezbędne do badania. **Procedura:** Aby zastosować kwestionariusze, najpierw potrzebna będzie zgoda Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, a następnie zgoda placówek oświatowych oraz rodziców na udział dzieci w badaniu i zastosowanie testu. Przed rozpoczęciem zbierania danych zostanie przeprowadzony projekt pilotażowy, aby ocenić test, zobaczyć, ile czasu zajmuje jego wdrożenie i jak przebiega proces wdrażania. Cele badania i jego struktura zostaną wyjaśnione rodzicom, ponieważ badanie podłużne będzie trwało 4 lata. W ciągu 4 lat dzieci zostaną poddane ponownej ocenie, aby porównać wyniki i zbadać zmiany, jakie zaszły w ciągu tych lat. Zostaną również poinformowani, że uzyskane dane pozostaną anonimowe i poufne. Ponadto, zebrane dane nie będą wykorzystywane do innych celów.

Mgr Jakub Bober

Academic supervisor: dr hab. prof. UŚ Jolanta Lubocha-Kruglik (Uniwersytet Śląski)

Auxiliary supervisor: dr Joanna Darda-Gramatyka (IN UP)

Postmodernizm Władimira Sorokina w perspektywie przekładu

Celem pracy jest zbadanie twórczości Władimira Sorokina, jednego z czołowych przedstawicieli moskiewskiego konceptualizmu i rosyjskiego postmodernizmu w perspektywie przekładu. Ważną rolę odegrają takie pojęcia jak dekonstrukcja dyskursu literackiego, składająca się na

„efekt szoku” oraz idiosyl pisarza. Autor buduje fabuły z gotowych wzorców literackich, aby na zgliszczach dziedzictwa socrealizmu i wielkiej literatury rosyjskiej stworzyć koncept – szokujące rozwiązanie, burzące dotychczasowe postrzeganie danej sytuacji. W swojej rozprawie doktorskiej zamierzam skupić się na największych problemach przekładowych, wynikających z cech rosyjskiego postmodernizmu. Od połowy lat osiemdziesiątych dwudziestego wieku pojawiają się tłumaczenia dzieł Władimira Sorokina, między innymi na język angielski, francuski, niemiecki oraz polski. W każdym z tych języków dość często pomijano kluczowe elementy lub nie uwzględniano w takim stopniu, jak w oryginale. Wyglądało na to, że tłumacze nie są w stanie pokonać barier, jakimi są mocno zakorzenione elementy kulturowe, spełniające określoną, często satyryczną rolę, wraz z aluzjami i podtekstami. Literatura postmodernizmu miała i ma znaczący wpływ na postrzeganie przekładu, a tłumacz staje się interpretatorem i mediatorem kulturowym. Metodą badawczą będzie analiza porównawcza przetłumaczonych utworów Władimira Sorokina na język polski. Zostanie zbadana zasadność użycia technik przekładowych, takich jak transformacje. Ponadto omówię problem adekwatności przekładu (zasada adekwatności funkcjonalnej) i przekładu zjawisk podstandardowych, będących wyróżnikiem prozy Sorokina. Są one również wyróżnikiem indywidualnych cech poszczególnych tłumaczy, którzy starali się bądź starają umieścić je w innej przestrzeni kulturowej. W wielu momentach Sorokin staje się prawie niemożliwy do przełożenia. Taki argument zostanie zweryfikowany w procesie analizy, bowiem we współczesnym świecie tłumacz dysponuje wieloma, narzędziami, niedostępnymi na początkowym etapie działalności literackiej Sorokina. Skomplikowany proces przekładowy sprawia, że twórczość pisarza to w dużej mierze nieodkryta i czasem niedostępna strefa literatury rosyjskiej.

Postmodernism in Vladimir Sorokin`s works in translation

The aim of the dissertation is to analyze selected works of Vladimir Sorokin, one of the leading representatives of Russian postmodernism, from the perspective of their translation into Polish. The work will examine both the texts and the context of the translation. Interdisciplinary, integrated study of parallel texts in the context of translation criticism should take into account the influence of contextual factors on translation choices. This is because in the process of interpretation, transmission and reception, both the direct textual environment of the individual, its function in a given fragment, and the meaning in the text as a whole, play important roles. One of the aims of this research will be to discuss the challenges behind the translation of phenomena with cultural meanings (e.g. proper names, names of realities). The importance of understanding the culture is essential to look beyond the framework of traditional linguistics, as the scope of culture is wide. It can include, in addition to linguistic contexts, sociocultural, historical contexts as well as unique customs. There are also elements of "third culture", and above all, substandard phenomena, which are the hallmark of the prose of Vladimir Sorokin. So far, 10 of his novels have been translated into Polish. The first one, "The Queue" (1989), was translated by Irena Lewandowska. The other nine were translated by Agnieszka Lubomira-Piotrowska. All these translations represent the material of this dissertation. A parallel study of the original works and their translations will allow to ascertain which translation strategies and techniques prevail. Moreover, the extent to which cultural differences influence the translation of postmodern prose will also be analyzed.

Mgr Agata Książek

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Bogumił Ostrowski (IN UP)

Dekonstrukcja dyskursu politycznego w rosyjskich audiowizualnych utworach parodystycznych

Planowane badanie koncentruje się na zagadnieniu dekonstrukcji dyskursu politycznego dokonującej się we współczesnych parodiach audiowizualnych. Materiał empiryczny stanowią utwory parodystyczne o tematyce politycznej publikowane przez rosyjskich twórców na portalach internetowych YouTube oraz RuTube od 2012 roku. Celem badania jest identyfikacja oraz analiza gier językowych i gier intertekstualnych uczestniczących w procesie dekonstruowania poszczególnych cech dyskursu politycznego na poziomie funkcjonalnym, semiotycznym, pragmatycznym oraz stylistycznym. W toku badania weryfikacji poddana zostanie hipoteza, zgodnie z którą dekonstrukcja wykorzystywana jest przez twórców internetowych jako środek demaskacji elementów współczesnej nowomowy w komunikowaniu politycznym. Hipoteza zakłada odmiennność badanego zjawiska od klasycznych parodii ze względu na jego metadyskursywny charakter oraz mnogość środków semiotycznych stosowanych przy produkcji utworów audiowizualnych. Dotychczas zagadnienie dekonstrukcji dyskursu politycznego w przestrzeni sieciowej nie zostało poddane kompleksowym badaniom. Wyniki analizy języka parodii filmowych prezentowane były głównie w formie pojedynczych artykułów naukowych, wśród których należy wymienić prace Olgi Frołowej, Toma Ballarda oraz Isabelli Poggi i Francesci D'Errico. Planowana praca pozwoli na rozszerzenie metod badania utworów parodystycznych o elementy analizy multimodalnej w nowym obszarze badań, jakim jest komunikacja w przestrzeni internetowej. Analiza zebranego materiału przeprowadzona zostanie w oparciu o najnowsze ustalenia dotyczące specyfiki polemicznych utworów intertekstualnych. Badane strategie gry językowej zostaną skonfrontowane z parodiowanymi cechami dyskursu politycznego, które zostały szczegółowo opisane przez polskich oraz zagranicznych językoznawców, takich jak Jerzy Bralczyk, Walery Pisarek, Michał Głowiński, Jelena Szejgał. Podstawę metodologiczną badania stanowić będzie analiza pragmatyczno-językowa tekstu, poszerzona o elementy analizy stylistycznej. Metody krytycznej analizy dyskursu posłużą do wyznaczenia wyróżników dyskursu politycznego poddawanych parodystycznym transformacjom w analizowanych tekstach. W celu zbadania korelacji kodów werbalnych oraz pozajęzykowych w rozpatrywanych utworach planowane jest wykorzystanie analizy multimodalnej. Wyniki przeprowadzonych badań będą stanowiły wkład w dopiero rozwijającą się dyskusję nad językiem współczesnych audiowizualnych parodii. Staną się również podstawą do określenia, jakie elementy neonowomowy utraciły swoją siłę perswazyjną w wyniku ich częstego dekonstruowania w ogólnodostępnych utworach. Planowana praca wpisuje się w nurt badań nad zjawiskiem kontrpropagandy, koncentrując się na aktualnych formach reakcji na dyskurs władzy.

Deconstruction of political discourse in Russian audiovisual parodies

The planned research is devoted to the issue of deconstruction of political discourse in contemporary audiovisual parodies. The empirical material consists of parodic works on political themes published by Russian artists on YouTube and RuTube since 2012. The aim of the study is to identify and analyse the language and intertextual games involved in the process of deconstructing particular features of political discourse at functional, semiotic, pragmatic and stylistic levels. In the course of the study, the following hypothesis will be verified: deconstruction is used by Internet parodists as a means of exposing elements of contemporary newspeak in political communication. The hypothesis assumes that the phenomenon under consideration is different from classical parodies due to its metadiscursive character and the multitude of semiotic means used in the production of audiovisual works. So far, the issue of political discourse deconstruction in the online sphere has not been subjected to comprehensive research. The results of the analysis on the language of video parodies have been presented mainly in the form of scientific articles, among which the works of Olga Frolova, Tom Ballard, Isabella Poggi and Francesca D'Errico should be mentioned. The planned study will extend the methods of parody research with elements of multimodal analysis in the new field of interest, which is communication in the Internet space. The present analysis of the collected material will be carried out on the basis of recent findings on the characteristics of polemical intertextual works. The examined strategies of the language games will be confronted with the parodied features of the political discourse, which have been described in detail by Polish and foreign linguists, such as Jerzy Bralczyk, Walery Pisarek, Michał Głowiński, Jelena Szejgał. The research methodology will be based on the pragmatolinguistic analysis of the texts, extended by elements of stylistic analysis. Methods of critical discourse analysis will be used to determine the distinctive features of political discourse, which are subject to parodic transformations in the analyzed texts. A multimodal analysis will provide the possibility to investigate the correlation of verbal and extralinguistic codes in the studied works. The results of the research will constitute a contribution to the developing discussion on the language of contemporary audiovisual parodies. They might also become the basis for determining which elements of neo-newspeak have lost their persuasive power as a result of their deconstruction in widely available parodies. The planned work will be a part of broader studies on the phenomenon of counter-propaganda, focusing on current forms of response to the discourse of power.

Mgr Kinga Łoś

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Małgorzata Pamuła-Behrens (IFP UP)

Auxiliary supervisor: dr Agnieszka Jasińska (IFP UP)

Rozwijanie umiejętności pisania dla celów akademickich u uczniów z doświadczeniem migracji w szkole średniej – w perspektywie nauczania online

Celem projektu badawczego będzie przeprowadzenie badania potrzeb młodzieży z doświadczeniem migracji uczącej się w pierwszej klasie szkoły średniej w zakresie umiejętności pisania. Na podstawie przeprowadzonego badania zakłada się opracowanie zdalnego programu wsparcia językowego ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności pisania dla uczniów i

uczennic z doświadczeniem migracji. W celu pomiaru motywacji do nauki u badanych grup uczniów i uczennic planowane jest także dwukrotne przeprowadzenie testu Self Determination Theory (SDT) – przed rozpoczęciem zdalnego programu nauczania pisania oraz po jego zakończeniu. **Główny problem badawczy** będzie sprowadzać się do pytania: „Jakiego wsparcia w zakresie kompetencji pisania dla celów akademickich potrzebują uczniowie i uczennice z doświadczeniem migracji uczący się w polskiej szkole średniej?”. **Metody badawcze**, które zostaną wykorzystane w celu realizacji projektu, to: metoda jakościowa i ilościowa, triangulacja, eksperyment. Do przeprowadzenia eksperymentu pedagogicznego zakłada się przebadanie 20 uczniów i uczennic (Słowian) z doświadczeniem migracji, rozpoczynających naukę w pierwszych klasach krakowskich szkół średnich. Planowane badania zostaną przeprowadzone w dwóch grupach: kontrolnej i eksperymentalnej. **Harmonogram** pracy nad niniejszym projektem obejmowałby pięć faz. Badania będzie poprzedzać analiza i opracowanie literatury przedmiotu, a także opis metodologii badań własnych. **W pierwszej fazie** zakłada się przeprowadzenie badania potrzeb wśród nauczycieli języka polskiego na terenie kilku krakowskich szkół średnich. Narzędziem badawczym będzie samodzielnie przygotowany kwestionariusz pytań do wywiadu. Kolejnym krokiem będzie przygotowanie testu kompetencji (ze szczególnym uwzględnieniem pisania) uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji i przekazanie go badanym grupom. Ostatni element to przeprowadzenie testu Self Determination Theory (SDT), w celu pomiaru motywacji do nauki u badanych grup uczniów i uczennic. **Druga faza** polegałaby na zrekonstruowaniu potrzeb na podstawie zebranych z testów i wywiadu wniosków. W ramach tych działań zostałby opracowany zdalny program nauczania pisania. Na tym etapie zakłada się również przygotowanie platformy, na której będą miały miejsce planowane działania w grupie eksperymentalnej. **Trzeci etap** badań to praca z uczniami i realizowanie wcześniej przygotowanego programu rozwijającego umiejętność pisania. Grupa kontrolna będzie podlegać standardowemu procesowi dydaktycznemu. **Kolejny etap** poświęcony zostanie ocenie skuteczności badania. Uczniowie i uczennice (20 osób) ponownie otrzymają test kompetencji językowych ukierunkowany na pisanie dla celów akademickich. Następnie zostanie wykonany drugi pomiar motywacji do nauki przy użyciu tego samego narzędzia. **Ostatni z etapów** będzie polegał na przeprowadzeniu wywiadu z grupą fokusową, celem omówienia trudności związanych ze specyfiką języka, motywacją i korzystaniem z przygotowanej platformy. Po zakończeniu wszystkich uwzględnionych powyżej etapów nastąpi opisanie i omówienie wyników badań własnych, sformułowanie wniosków końcowych i przygotowanie do ponownego wykorzystania modelu wsparcia językowego dla uczniów szkół średnich.

Developing writing skills towards academic purposes for students with migration experience in secondary school – an online learning perspective

The research project will aim to conduct a survey on the writing skills needs of young people with migration experience in the first year of secondary school. Based on the survey, a online language support program focusing on writing skills for students with migration experience will be developed. In order to measure the learning motivation of the tested groups of students, it is also planned to conduct the Self Determination Theory (SDT) test twice - before and after the online writing program. The main research problem will be: "What kind of support in writing competence for academic purposes are needed by students with migration experience studying in a Polish secondary school?". **The research methods** used to implement the project are a

quantitative and qualitative method, triangulation, experiment. For the pedagogical experiment, a survey is to be carried out on a group of 20 students (Slavs) with migration experience, beginning their education in the first classes of secondary schools in Krakow. The planned research will be conducted in control and experimental groups. The schedule of work on this project would include five phases. The research will be preceded by the analysis and development of the subject literature and the description of own research methodology. **The first phase** assumes conducting a needs survey among teachers of the Polish language in several secondary schools in Krakow. The research tool will be a self-prepared questionnaire for the interview. The next step will be to prepare a test of competencies (with particular emphasis on writing) of pupils with migration experience and administer it to the surveyed groups. The last element would be to conduct a Self Determination Theory (SDT) test to measure the learning motivation of the tested group's pupils. **The second phase** would be to reconstruct the needs based on the findings gathered from the tests and interviews. As part of this effort, an online writing program would be developed. In this phase, it is also assumed to prepare a platform where the planned activities in the experimental group will take place. **The third stage** of the research is to work with the students and implement the previously prepared writing development program. The control group will be subjected to the standard didactic process. **The next stage** will be devoted to evaluating the effectiveness of the study. Students (20 persons) will again be given a language competence test focused on writing for academic purposes. The second measurement of motivation will follow this to learn using the same tool. **The last stage** will consist of a focus group interview to discuss difficulties related to language specificity motivation. The final stage will consist of a focus group interview to discuss difficulties related to language specificity, motivation, and using the prepared platform. At the end of all the stages covered above, the self-study results will be described and discussed, the conclusions will be drawn, and preparation will be made to reuse the language support model for secondary school students.

Mgr Katarzyna Panek

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Marta Szymańska (IFP UP)

Motywy, którymi kierują się polscy rodzice i opiekunowie żyjący na emigracji, podejmując decyzję o kształceniu dzieci w systemie edukacji polonijnej

We współczesnym świecie sytuacja, gdy język ojczysty rodziców i opiekunów staje się językiem używanym przez ich dzieci w rzeczywistości migracyjnej jest coraz częstsza. Według Międzynarodowej Organizacji do Spraw Migracji w 2020r. jedna na trzydzieści osób na świecie była osobą żyjącą w państwie innym niż kraj urodzenia. Przyczyny, przebieg i konsekwencje tego złożonego zjawiska są przedmiotem badań wielu dyscyplin naukowych. Zagadnienie jest interesujące także z punktu widzenia językoznawstwa. W glottodydaktyce polonistycznej pojawiają się pytania o określenie funkcjonowania polszczyzny w nowej, dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Pojawia się konieczność określenia, czy dla potomków emigrantów jest ona językiem drugim, odziedziczonym, czy może w końcu obcym, ponieważ rozstrzygnięcie tej kwestii pociąga za sobą zmiany w procesie edukacyjnym. **Celem** mojego

projektu badawczego jest analiza motywów, którymi kierują się polscy rodzice i opiekunowie żyjący na emigracji, podejmując decyzję o uczęszczaniu dzieci na zajęcia z języka polskiego w ramach zorganizowanej edukacji polonijnej. Planuję znaleźć odpowiedzi na następujące **pytania badawcze**: jakie są powody decyzji rodziców o uczestnictwie dzieci w zorganizowanym systemie edukacji polonijnej, czy zmieniają się one wraz ze zmianą planów życiowych, w tym decyzji o reemigracji, jakie są ich oczekiwania wobec tego systemu. Analiza potrzeb edukacyjnych deklarowanych przez rodziców dla dzieci pozwoliłaby na wyodrębnienie grup uczniów realizujących naukę w konkretnych celach: kultywowania języka ojczystego na emigracji lub osiągnięcia (ewentualnie utrzymania) poziomu kompetencji językowych, pozwalającego na możliwie jak najlepsze funkcjonowanie w szkole po powrocie do kraju. Sądzę, że wyniki moich badań mogłyby stać się **wkładem** w toczącą się w **glottodydaktyce polonistycznej** dyskusję na temat konieczności opracowania odpowiednich programów nauczania i materiałów dydaktycznych przeznaczonych dla grup uczniów polonijnych realizujących odmienne cele dydaktyczne. W celu realizacji projektu badawczego planuję przeprowadzenie **badania ankietowych oraz pogłębionego wywiadu indywidualnego** wśród Polaków przebywających na emigracji. Opracowane przeze mnie narzędzia badawcze skierowane będą do grupy rodziców, których dzieci uczestniczą w projektach internetowych Polskie Szkoły Internetowe Libratus oraz Polonijka- Polonijna Szkoła Podstawowa, realizowanych przez Polonijny Zespół Placówek Oświatowych i koordynowanych przez Fundację Edukacji Polonijnej. W projektach tych uczą się polskie dzieci, mieszkające obecnie w ponad stu krajach świata, korzystające z kształcenia w trybie nauczania domowego zgodnie z polską podstawą programową. Ponadto w oparciu o **zgromadzoną bibliografię** moja praca obejmować będzie **charakterystykę procesu glottodydaktycznego** w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego, drugiego i odziedziczonego oraz **analizę i prezentację** form edukacji polonijnej w świetle obowiązujących polskich aktów prawnych wraz z **przedstawieniem dotychczasowych badań** w tych dziedzinach. Zakładam, iż wnioski płynące z moich badań mogą być nie tylko przyczynkiem do rozwoju glottodydaktyki polonijnej, ale także cennym **źródłem informacji** dla organów lub organizacji działających w celu utrzymania języka polskiego na emigracji. Mogą przełożyć się również na praktyczne **rozwiązania metodyczne** dotyczące treści kształcenia i metod pracy z uczniem polonijnym.

Motives of Polish Parents and Caregivers Living Abroad in Deciding to Educate Their Children in the Polish Education System

The situation, where the mother tongue of parents and other legal guardians becomes the language used by their children abroad, is becoming increasingly frequent nowadays. According to the International Organization for Migration, in 2020 one in thirty people in the world lived in a state other than their country of origin. The causes, the course and the consequences of the complex phenomenon of migration are the subject of research in many scientific disciplines. The issue is also interesting from the point of view of linguistics. In Polish language teaching, there are questions formulated about how the Polish language functions in the new, dynamically changing reality. There is a need to determine whether for the descendants of migrants, Polish is a second, inherited, or maybe a foreign language: resolving this issue involves changes in the educational process. The aim of my research project is to analyse the motives of Polish parents

and other primary caregivers who live abroad and decide that their children should attend Polish language classes as a part of the organised Polish diaspora education. I plan to answer the following research questions: what are the reasons for the parents' decision about the participation of their children in the organised system of Polish diaspora education; does it change when their life plans change, including the decision to remigrate; what are their expectations towards the system? An analysis of the educational needs declared by parents should allow for the identification of groups of students pursuing education for specific purposes: to cultivate the mother tongue during migration or to achieve (or possibly maintain) the level of language competencies that would allow for the best possible functioning at school upon their return to Poland. I believe that the results of my research could contribute to the ongoing discussion in Polish language teaching on the need to develop appropriate curricula and didactic materials intended for groups of Polish diaspora students pursuing diverse learning aims. In order to implement the research project, I plan to conduct surveys and in-depth individual interviews among Poles living in migration. The research tools I have developed will be aimed at a group of parents, whose children attend the Polish Internet School Libratus and Polonijka-Polonia Primary School projects, implemented by the Polish Educational Institutions Cluster and coordinated by the Foundation for Polish Diaspora Education. These projects involve Polish children who currently live in over a hundred countries around the world and receive home-schooled education in accordance with the Polish core curriculum. Moreover, based on the collected bibliography, my dissertation will discuss the characteristics of the language learning processes in the field of teaching Polish as a foreign, second and inherited language, as well as the presentation and analysis of the forms of the Polish diaspora education in the light of Polish legislation, along with the discussion of research on these areas to date. I assume that my research conclusions may not only contribute to the development of Polonia language learning but will also provide a valuable source of information for the entities working to maintain the Polish language abroad. This can also translate into practical methodological solutions regarding the content of education and teaching methods for Polish students.

Panel III

Filozofia i Historia

Philosophy & History

Mgr Susanta Bhattacharya

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Marzenna Jakubczak (IFiS UP)

Does Liberation Entail Disembodiment? Re-examining the Concept of *Pratiprasava* in the *Yogasūtra*

This interdisciplinary project spanning over the disciplines of Philosophy, Philology and Religious Studies, focuses on *pratiprasava*, a 'process of reversal', one of the concepts crucial for understanding the spiritual goal of Patañjala yoga. The term is used to explain the nature of *kaivalya*, yogic emancipation, and is bound with that of *kaivalya*, spiritual emancipation. Without a proper understanding of *pratiprasava* we cannot understand the idea of *kaivalya* in the *Yogasūtras*, which in verse 4.34 speaks of *pratiprasava* as a process necessary for the attainment of *kaivalya*. Until now scholars have interpreted the concepts in two, mutually exclusive perspectives: ontological and an epistemological. In the ontological one, *pratiprasava* means the dissolution of the empirical world including one's physical body and mind. *Kaivalya* is achieved when the *puruṣa*, individual self, obliterates entanglements of *prakṛti*, materia prima, and achieves liberation *kaivalya* after death. According to the epistemological reading *pratiprasava* is the dissolution of the misidentification of *puruṣa* with *prakṛti*, and consists in the separation of *puruṣa*'s original self from *puruṣa*'s misidentified psychophysical self manifested as *avidyā*, ignorance. *Kaivalya* is attained when the *puruṣa* ceases to identify with *prakṛti*. Upon the attainment of *kaivalya*, the afflictions and impurities of the mind are dissolved, but not the mind itself. Epistemologically conceived, *kaivalya* is liberation while living in this physical body. In this doctoral thesis I will defend a novel interpretation of *pratiprasava* and *kaivalya* that combines aspects of both the ontological and epistemological approaches. I will argue that the majority of present interpretations of *pratiprasava*, either the ontological or the epistemological ones are only partially convincing. I suggest that *pratiprasava* has two sequential stages: the epistemological stage and the ontological stage. In the epistemological stage, *pratiprasava* is the first phase of freedom (*kaivalya*) from all sorts of physical and mental bondages. This type of freedom is attained when all negative and positive effects of prakṛtic manifestation no longer affect the yogi while living in this physical body. In the subsequent ontological stage, *pratiprasava* seems to become final freedom from existence, including the physical body and mind. Based on this understanding of the two stages of *pratiprasava*, I will contend that there are correspondingly two types of *kaivalya*: embodied *kaivalya* and disembodied *kaivalya*. Embodied *kaivalya* means the power of pure consciousness which protects a *puruṣa* (Self) from all physical, mental and emotional sufferings while living in this physical body. Disembodied *kaivalya* means that for *puruṣa* nothing remains purposeful and necessary when *prakṛti* resolves into its unmanifest form.

Czy wyzwolenie pociąga za sobą bezcielesność? Ponowne rozważenie koncepcji *pratiprasava* w *Jogasutrach* Patañdzalego

Ten interdyscyplinarny projekt, obejmujący takie dyscypliny, jak filozofia, filologia i religioznawstwo, koncentruje się na kategorii *pratiprasava*, która odnosi się do tzw. „procesu odwracania”, czyli do koncepcji kluczowej dla zrozumienia duchowego celu jogi Patañdzalego (ok.

III w.). Termin ten jest używany do wyjaśnienia natury jogicznego wyzwolenia (*kaivalya*). Bez właściwego zrozumienia *pratiprasava* nie możemy zrozumieć idei wyzwolenia przedstawionej w *Jogasutrach* w wersecie 4.34, gdzie uznana zostaje za proces niezbędny do osiągnięcia jedyności (*kaivalya*). Dotychczas uczeni interpretowali te pojęcia w dwóch wykluczających się perspektywach: ontologicznej i epistemologicznej. W ujęciu ontologicznym *pratiprasava* oznacza rozpad świata empirycznego, w tym fizycznego ciała i umysłu. Wyzwolenie (*kaivalya*) osiągnięte jest po śmierci, kiedy indywidualna jaźń (*puruṣa*) pokonuje wszelkie uwarunkowania przyrody (*prakṛti*). Według perspektywy epistemologicznej *pratiprasava* jest rozwiązaniem błędnego utożsamiania jaźni (*puruṣa*) z przyrodą (*prakṛti*) i polega na odróżnieniu świadomości, czy też jaźni od błędnie identyfikującego się z nią psychofizycznego empirycznego Ja, które manifestuje się jako niewiedza (*avidyā*). Innymi słowy, wyzwolenia pojmowane jako jedyność (*kaivalya*) osiąga się, kiedy podmiot absolutny, tj. *puruṣa* przestaje utożsamiać się z przejawami przyrody (*prakṛti*). Po osiągnięciu wyzwolenia usunięte zostają udręki i skalania umysłu, ale nie sam umysł. Interpretacja epistemologiczna pozwala uznać, że *kaivalya* jest wyzwoleniem za życia w tym fizycznym ciele. W swojej pracy doktorskiej będę bronić nowatorskiej interpretacji kategorii *pratiprasava* i *kaivalya*, zakładając że można połączyć aspekty zarówno podejścia ontologicznego, jak i epistemologicznego. Będę argumentował, że większość znanych obecnie interpretacji „procesu odwracania” (*pratiprasava*), czy to ontologicznych czy epistemologicznych, jest tylko częściowo przekonująca. Sugeruję, że *pratiprasava* odbywa się na dwóch etapach: etap epistemologiczny i etap ontologiczny. Na etapie epistemologicznym „proces odwracania” jest równoznaczny z osiągnięciem pierwszego etapu wyzwolenia się (*kaivalya*) od wszelkiego rodzaju fizycznych i mentalnych ograniczeń. Ten rodzaj wolności osiągnany jest, gdy wszystkie negatywne i pozytywne skutki manifestującej się przyrody nie mają już wpływu na życie jogina w tym fizycznym wcieleniu. Na kolejnym etapie ontologicznym *pratiprasava* wydaje się być ostateczną wolnością od istnienia, w tym fizycznego ciała i umysłu. Opierając się na tym zrozumieniu dwóch etapów *pratiprasava*, będę twierdził, że istnieją odpowiednio dwa szczeble wyzwolenia (*kaivalya*): ucieleśnione i bezcielesne. Ucieleśnione wyzwolenie oznacza moc czystej świadomości, która chroni puruszę (absolutną jaźń) przed wszystkimi fizycznymi, umysłowymi i emocjonalnymi cierpieniami podczas życia w tym fizycznym ciele. Bezcielesna *kaivalya* oznacza, że dla jaźni nic nie pozostaje celowe czy konieczne, gdy przyroda (*prakṛti*) zaprzestaje przejawiania się w odniesieniu do danego puruṣy.

Mgr Iana Levinskaya

Academic supervisor: prof. dr hab. Adam Sawicki (IFiS UP)

Kształtowanie się ideologii we współczesnej Rosji: filozoficzna analiza idei Dugina i Szczipkowa

Zaproponowany projekt badawczy jest poświęcony problemowi identyfikacji i analizy ideologii we współczesnej Rosji. Przez długi czas w postsowieckiej Rosji utrzymywała się zasada deideologizacji społeczeństwa, jednak w czasach teraźniejszych obserwuje się proces odwrotny. Reideologizacja społeczeństwa rosyjskiego to proces, który ma różne możliwości rozwoju. Jednym z celów projektu jest analiza rosyjskiego dyskursu wewnątrzpolitycznego pod kątem porównania ścieżek ideologicznych zaproponowanych przez Dugina i Szczipkowa. To pozwoli

zidentyfikować wiodący projekt ideologiczny. Należy zauważyć, że neoeurazjyzm Dugina i tradycjonalizm Szchipkova stanowią podstawę konstruowanej we współczesnej Rosji ideologii. W związku z tym w pracy planowane jest przeprowadzenie kompleksowej analizy twórczości obu autorów, a także określenie ich wpływu na konstruowanie ideologii we współczesnej Rosji. W celu ujawniania natury i podstawowych cech ideologii planowane jest również szczegółowe odwołanie do oficjalnych dokumentów państwowych i kościelnych, w tym dokumentów Światowego Rosyjskiego Soboru Ludowego. Z kolei trzeba wyakcentować, że ten Sobór jest jedną z kluczowych organizacji odpowiadających ideologicznym potrzebom państwa. Kolejnym ważnym krokiem będzie zbadanie ideologii, a mianowicie przeanalizowanie jej podstaw, rozpoznanie istoty, charakteru i ewentualnych sprzeczności. Wprowadzona refleksja filozoficzna pozwoli sklasyfikować tę ideologię i odpowiedzieć na istotne pytanie o jej naturę. Praca ma odpowiedzieć na pytania źródłowe dotyczące języka ideologii, w tym na pytania o definicje i charakterystyki jej podstawowych pojęć. Chodzi tu o takie pojęcia jak tradycja i społeczna tradycja, wartości, etyka prawosławna i duch solidarności, soborowość i solidarność itp. Zadanie polega zatem na precyzacji tych pojęć i określeniu ich znaczenia dla reideologizacji. Ponadto wnikliwe badanie tego problemu pozwoli na odpowiedź na pytanie, jaka tradycja odradza się w społeczeństwie rosyjskim: bizantyjska, imperialna czy sowiecka oraz jak korelują ze sobą wszystkie te tradycje w obszarze ideologów rosyjskich. To pozwoli odpowiedzieć na pytanie, co jest priorytetem we współczesnej Rosji: konserwatyzm czy tradycjonalizm, w jakim kierunku zmierza reideologizacja w Rosji oraz kim według założeń reideologizacji powinien stać się obywatel rosyjski w XXI wieku. Badania tego zagadnienia z udziałem podejścia interdyscyplinarnego przyczynią się do bardziej szczegółowej analizy mechanizmu ideologicznego w postsekularnym świecie. Analiza różnego rodzaju klisz ideologicznych może prowadzić do dodatkowego zrozumienia relacji między „świeckim” a „kościelnym” i przygotować narzędzia do minimalizowania niektórych zagrożeń, w tym kształtowania ideologicznej świadomości współczesnego człowieka.

The Development of Ideology in Contemporary Russia: a Philosophical Analysis of the Ideas of Dugin and Shchipkov

The proposed research project is devoted to the problem of identifying and analyzing ideology in contemporary Russia. Despite the fact that for a long time in post-Soviet Russia the principle of de-ideologization was preserved, nowadays re-ideologization is becoming an element of modern Russian society. This process has various development opportunities. One of the goals of the project is to analyze the Russian internal political discourse in terms of comparing the ideological paths proposed by Dugin and Shchipkov. It should be noted that Dugin's neo-Eurasianism and Shchipkov's traditionalism constitute the basis of the ideology constructed in contemporary Russia. Therefore, the project is planned to conduct a comprehensive analysis of the work of both authors and to determine their influence on the construction of ideology in modern Russia. It is also planned to make a detailed reference to official state and church documents, including the documents of the World Russian People's Council. In turn, this Council is one of the key organizations meeting the ideological needs of the state. The next important step will be the study of ideology, namely the analysis of its foundations, the identification of its essence, nature and possible contradictions. The introduced philosophical reflection will allow classifying this ideology and answer the question about its nature. The work consists in answering the initial

questions about the language of ideology, including questions about the definitions and characteristics of its basic concepts. It is such concepts as tradition and social-tradition, values, Orthodox ethics and the spirit of solidarity, sobornost and solidarity, etc. The task is to characterize these concepts and determine their significance for re-ideologization. In addition, the study of this problem will allow to answer the question: what tradition is being revived in Russian society — Byzantine, imperial or Soviet, and how all these traditions relate to each other in the field of activity of Russian ideologists. This will help answer the question what is the priority in modern Russia: conservatism or traditionalism, and who, according to re-ideologization, should become a citizen of Russia in the 21st century. The study of this issue using an interdisciplinary approach will contribute to a more detailed analysis of the ideological mechanism in the post-secular world. The analysis of various types of ideological clichés can introduce additional understanding of the relationship between the "secular" and the "religious" and prepare tools for minimizing certain threats, including construction the ideological consciousness of modern man.

Mgr Aneta Bąk

Academic supervisor: prof. dr hab. Marek Wilczyński (IHiA UP)

Auxiliary supervisor: dr Adrian Szopa (IHiA UP)

Kobieta późnego antyku na polu rodzinnym i społecznym (IV-VI wiek)

Głównym celem proponowanego tematu jest przedstawienie sytuacji i roli kobiety na płaszczyźnie rodzinnej oraz społecznej w okresie między IV a VI wiekiem. Temat ten jest na tyle elastyczny, że pozostawia możliwość brania pod uwagę różnych dróg w możliwościach badawczych, które wzajemnie się nie wykluczają. W wyniku kwerendy może zostać nieznacznie zawężony pod względem chronologicznym lub rzeczowym. W tej pracy chciałabym znaleźć odpowiedzi na pytania w jaki sposób prawo i obyczaj odnosiły się do kobiet i jakie możliwości stwarzało im to w życiu rodzinnym i społecznym oraz czy możliwe jest wykazanie różnic między kobietami pochodzącymi z kręgów tradycyjnych (pogańskich) i chrześcijańskich. Szczególnie istotną kwestią w tym przypadku jest zagadnienie wpływu rozwoju religii chrześcijańskiej na życie rodzinne i społeczne kobiety. Ponadto zamierzam również sprawdzić, czy możliwe jest wyeksponowanie roli kobiet pochodzących z kręgów barbarzyńskich. W odnalezieniu odpowiedzi na pytania badawcze skupię się na różnorodnych źródłach literackich (takich jak kroniki, kodeksy, epistolografie, historie kościelne, hagiografie i inne utwory literackie), proveniencji zarówno świeckiej, jak i kościelnej, ikonograficznych i archeologicznych. Szczegółowa kwerenda pozwoli stwierdzić na ile możliwe jest kompleksowe omówienie proponowanych zagadnień. Aktualne badania potwierdzają trudności wynikające z pracy ze źródłami okresu późnego antyku. Materiał na temat kobiet jest rozproszony i wzmianki na ich temat rzadko kiedy są pełne i wyczerpujące. Najwięcej informacji odnosi się do kobiet z elit oraz kobiet z kręgów chrześcijańskich. Osobowość i otoczenie poszczególnych autorów wpływała na źródła, stąd też mamy do czynienia z różnymi obrazami świata. Ta wieloaspektowość postrzegania rzeczywistości przez autorów z różnych części cesarstwa chociaż stanowi pewną trudność w próbie zrozumienia ówczesnego świata, to jednocześnie pozwala spoglądać na zagadnienia dotyczące kobiet z różnych perspektyw. W celu prowadzenia badań wykorzystane zostaną krytyczna analiza źródeł historycznych, metody

porównawcza, retrospektywna i prosopograficzna. W przyszłości ze względu na materiały źródłowe oraz różne opracowania nieodzowne staną się kwerendy w ośrodkach krajowych oraz zagranicznych. Wśród miejsc do których warto się wybrać należą CERANEUM przy Uniwersytecie Łódzkim, Katolicki Uniwersytet Lubelski, ośrodki w Berlinie (Staatsbibliothek) oraz Wiedniu (Nationalbibliothek, Universitätsbibliothek Wien ze szczególnym uwzględnieniem konsultacji w Instytucie Bizantynistyki i Neogrecystyki przy Uniwersytecie Wiedeńskim).

Late antique woman in family and social field (IV-VI centuries)

The aim of this project is to present situation and the role of late antique woman in family and social field in the period between 4th and 6th centuries. The topic is so flexible that it leaves the possibility to consider different paths in research opportunities that are not mutually exclusive. As a result of the query, it may be slightly narrowed down in terms of chronology or materiality. In this paper I want to find an answer to a questions such as how law and culture referred to women and what opportunities women had in family and social life and to find if it is possible to explain differences between women coming from traditional (pagan) and Christian environments. A particularly important issue in this case is the question of the influence of the development of the Christian religion on the family and social life of women. Also, I want to examine if there is possibility to expose role of women coming from barbarian circles. To find answers for these issues I will focus on various literary sources (such as chronicles, codes of laws, epistolographies, church histories, hagiographies and other literary works) of secular and ecclesiastical provenance, iconography and archeological sources. A detailed query will allow to state how much it is possible to comprehensively discuss the proposed issues. Current research confirms the difficulties of working with the sources of the Late Antiquity period. The material on women is scattered and references to women are rarely complete and comprehensive. Most of the information relates to women from the elite and women from Christian circles. The personality and environment of individual authors influenced the sources, hence we have to deal with different images of the world. This multifaceted perception of reality by authors from various parts of the empire, although it is a certain difficulty in an attempt to understand the world of that time, at the same time allows us to look at issues concerning women from various perspectives. In order to conduct research, critical analysis of historical sources as well as comparative, retrospective and prosopographic methods will be used. The places worth visiting include CERANEUM at the University of Lodz, John Paul II Catholic University of Lublin, centers in Berlin (Staatsbibliothek) and Vienna (Nationalbibliothek, Universitätsbibliothek Wien with particular emphasis on consultation at the Institute of Byzantine Studies and Neo-Greek Studies at the University of Vienna).

Mgr Jan Gordziejew

Academic supervisor: prof. dr hab. Mariusz Wołos (IHIA UP)

Miasto pogranicza w myśli i świadomości historycznej na przykładzie Grodna (XIX wiek – 1939 rok)

Projekt poświęcony jest próbie ukazania obrazu miasta pogranicza zarówno na płaszczyźnie dyskursu historycznego, jak i w szerszym kontekście miejsca pamięci oraz świadomości historycznej. Specyfika dziejowa miasta Grodna, jego historyczną wielokulturowość, bogate tradycje historyczne czy też zmiany przynależności państwowej skutkowały odmiennymi interpretacjami i narracjami jego dziejów. Do przedmiotu niniejszych dociekań należy myśl historyczna i świadomość historyczna o przeszłości miasta Grodna. Celem niniejszej pracy jest próba przedstawienia narracji historycznych o przeszłości Grodna ukazujących się w XIX oraz pierwszej połowie XX w. do roku 1939. Pytania wymagające rozwiązania to jakie były kształty refleksji historycznej nad dziejami miasta i świadomości historycznej oraz wyjaśnienie czynników wpływających na ich kreowanie i ich powiązania z nauką, bądź ideologią, a także wpływem ówczesnych zajęć w regionie (np. powstania styczniowego). Zostanie również podjęta próba wyjaśnienia sposobów myślenia o przeszłości miasta różnych podmiotów oraz grup społecznych i ich zestawienia, a także odpowiedzi na pytanie czy można mówić o związku poszczególnych narracji historycznych z identyfikacją krajową lub narodową. Przeanalizowane zostanie również zagadnienie związków przestrzeni miasta z pamięcią kulturową.

A border city in historical thought and historical awareness on the example of Hrodna (19th century – 1939)

The theme of project of this doctoral dissertation is historical thinking and culture of remembrance on the example of the city of Hrodna, both on the plane of historical discourse and in a broader sense. The topic is specific because of the multicultural and multiethnic history of the city belonging to several states in the course of time and which meant that the interpretations of its history have been disparate. In addition, the topics discussed at work are also historical „thought” analyzed on the example of a given city. The time range that will be put under scrutiny in the study are the nineteenth century and the twentieth century up to the outbreak of WWII in 1939. It was precisely this period in Central and Eastern Europe when local national movements were born and developed; after the First World War new states of individual nations appeared. More specifically, my work is devoted to the reflections on history of the city and the historical awareness (historical thinking) relative to Hrodna. It will also analyze which factors influenced the above aspects and revealed how individuals and social groups „showed” the city's past and compared those, sometimes contradictory, versions. I will also attempt to answer the question, whether there was a connection between given versions of history and, for example, national identification. The topic of the relationship between city space and cultural memory will be addressed as well.

Mgr Anna Gucwa

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Halina Dudała (IHIA UP)

Działalność Centralnego Śląskiego Archiwum Ewangelickiego we Wrocławiu (1934-1945)

Planowany temat pracy mieści się w nurcie badań archiwoznawczych i skupia się na rzadko podejmowanej problematyce funkcjonowania archiwów konfesyjnych w XX wieku. W swojej dysertacji zamierzam szczegółowo przeanalizować działalność Centralnego Śląskiego Archiwum Ewangelickiego we Wrocławiu odnosząc się jednocześnie do całokształtu idei koncentracji archiwaliów, której realizację zaobserwować można już we wcześniejszych stuleciach. Oprócz Kościoła ewangelickiego, przeanalizowane zostaną również działania Kościoła rzymskokatolickiego i gmin żydowskich w zakresie centralizacji materiałów archiwalnych. Planowane jest uwzględnienie w pracy wszystkich aspektów (tj. ludzie, idee, prawo, praktyka) możliwego wzajemnego oddziaływania instytucji konfesyjnych w zakresie opieki nad archiwiami, jak również wpływ niemieckich archiwów krajowych i miejskich na rozwój oraz organizację archiwów kościelnych. Zbadana zostanie także działalność instytucji funkcjonujących pod auspicjami Archiwum, takich jak: Biblioteka Centralna i Instytut Johanna Hessa. Szczególna uwaga zostanie poświęcona procesowi gromadzenia materiałów archiwalnych i udostępnianiu ich użytkownikom Archiwum. Równie istotną częścią planowanej pracy będzie omówienie wpływu Śląskiego Centralnego Ewangelickiego Archiwum i Biblioteki Centralnej na historię i kulturę śląskich i niemieckich ewangelików. Badania będą obejmowały przede wszystkim lata 1934–1945, czyli okres funkcjonowania Archiwum, lecz z pewnością zakres ten zostanie poszerzony celem określenia tła historycznego i politycznego niektórych wydarzeń. Ramy czasowe badania wynikały będą także z lat działalności innych centralnych archiwów konfesyjnych poddanych analizie porównawczej. Praca w głównej mierze powstanie przy wykorzystaniu metody gromadzenia danych, takiej jak analiza tekstów. Ze względu na fakt, iż dotychczas Centralne Śląskie Archiwum Ewangelickie nie znajdowało się w obszarze zainteresowań archiwoznawców ani historyków analiza będzie obejmowała przede wszystkim materiały archiwalne zgromadzone w Archiwum Państwowym we Wrocławiu oraz Centralnym Archiwum Ewangelickim w Berlinie. Wykorzystane w pracy opracowania będą głównie niemieckojęzyczne, a dotarcie do nich będzie możliwe wyłącznie dzięki planowanym kwerendom w państwowych i uniwersyteckich bibliotekach w Niemczech, a także w Bibliotece Tschammera przy Muzeum Protestantyzmu w Cieszynie. Obok analizy tekstów, istotne będzie wykorzystanie metody dedukcji, czyli wnioskowania na temat dziejów i funkcjonowania badanych instytucji na podstawie znajomości ogólnej sytuacji Kościoła ewangelickiego zarówno w Niemczech, jak i w Polsce w pierwszej połowie XX wieku. Konieczne będzie również wykorzystanie metody komparatystycznej, celem ukazania podobieństw i różnic występujących pomiędzy Centralnym Śląskim Archiwum Ewangelickim a innymi konfesyjnymi archiwami zbiorczymi.

Activity of the Central Silesian Evangelical Archives in Wrocław (1934-1945)

The planned topic of the work falls within the field of archival research and focuses on rarely undertaken problem of the functioning of confession archives in the 20th century. In my dissertation, I intend to analyze in detail the activity of the Central Silesian Evangelical Archives in Wrocław seen against the whole idea of the concentration of archival materials, the implementation of which can be observed in earlier centuries. In addition to the Evangelical Church, the activities of the Roman Catholic Church and Jewish Communities in the field of centralization of archival materials will also be analyzed. It is planned to include in the work all aspects (i.e. people, ideas, law, practice) of the possible interaction of confessional institutions in the field of archival care, as well as the influence of German national and municipal archives on the development and organization of church archives. The activities of some institutions operating under the auspices of the Archives will also be analyzed, such as: the Central Library or the Institute of Johann Hess. Particular attention will be paid to the process of collecting archival materials and making them available to Archive users. An equally important part of the planned work will be the discussion of the influence of the Silesian Central Evangelical Archives and the Central Library on the history and culture of Silesian and German Evangelicals. The research will mainly cover the years 1934–1945, that is the period of the Archive's operation, but this scope will certainly be expanded in order to define the historical and political background of some events. The time frame of the study will also result from the years of operation of other central confessional archives subjected to a comparative analysis. The work will mainly be created using a data gathering method such as text analysis. Due to the fact that so far the Central Silesian Evangelical Archive has not been of interest to archivists and historians, the analysis will mainly cover archival materials collected in the State Archives in Wrocław and the Central Evangelical Archives in Berlin. The studies used in the work will be mainly German-language, and reaching them will be possible only thanks to planned searches in state and university libraries in Germany, as well as in the Tschammer Library at the Museum of Protestantism in Cieszyn. In addition to the analysis of texts, it will be important to use the method of deduction, that is inference about the history and functioning of the studied institutions on the basis of knowledge of the general situation of the Evangelical Church both in Germany and in Poland in the first half of the 20th century. It will also be necessary to use the comparative method to show the similarities and differences between the Central Silesian Evangelical Archives and other confessional collective archives.

Mgr Agnieszka Mikulska

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Małgorzata Świder (IHIA UP)

Aktywność Bündnis 90/Die Grünen w XII-XIX kadencji Bundestagu (1994-2021)

W przygotowywanej pracy zbadana zostanie aktywność niemieckiej Partii Zielonych (Bündnis 90/Die Grünen) na forum Bundestagu w latach 1994-2021. Ukazane zostaną konteksty historyczne, a także zmiany jakie zaszły w programie Die Grünen ze szczególnym naciskiem na problemy kryzysu migracyjnego, wyścigu zbrojeń, zagadnień energii atomowej i zmian klimatycznych. Aby prawidłowo ukazać te zagadnienia należy omówić nie tylko system partyjny w Republice Federalnej Niemiec, ale także problem zmian organizacyjnych w Bundestagu i ich wpływ na Partię Zielonych i jej status w niemieckim parlamencie. Zbadany zostanie fenomen partii Zielonych: od korzeni, jako ruchu ekologicznego i pacyfistycznego (najważniejsi przywódcy, działalność i postulaty), przez powstanie partii Zielonych w Republice Federalnej Niemiec i Niemieckiej Republice Demokratycznej, aż po ich zjednoczenie (stosunek do zjednoczenia Niemiec, kampania wyborcza w 1990 roku i powstanie Sojuszu 90/Zielonych). Analiza działalności partii Bündnis 90/Die Grünen w Bundestagu w latach 1994-2021, czyli kluczowego okresu dla rozwoju partii, stanowić będzie zasadniczą część pracy. Przy tym należy pochylić się nad założeniami programowymi, zjazdami i uchwałami partii. Ważną rolę w pracy parlamentarnej partii odgrywają członkowie frakcji, stąd też analizie poddana zostanie liczebność frakcji w poszczególnych kadencjach, ich struktura wiekowa, poziom wykształcenia i inne istotne czynniki, wyróżniające Zielonych na tle posłów z innych ugrupowań politycznych. Kolejnym elementem podlegającym dogłębnej analizie będzie aktywność plenarna posłów, ich uczestnictwo w komisjach i gremiach oraz interpelacje poselskie klubu Zielonych. W tym kontekście nacisk położony zostanie na aktywności parlamentarnej Zielonych w zakresie energii atomowej i zbrojeń, jako że od samego początku istnienia Zielonych, jeszcze jako ruchu społecznego, były to najważniejsze punkty ich agendy. Prześledzone będą również postawy Zielonych wobec ważnych problemów współczesnego świata: problemu migracji (szczególnie chodzi o stosunek do migrantów, procedury stosowane wobec migrantów i stosunek do problemu migracji, jako problemu wewnętrznego lub europejskiego), problemu zmian klimatycznych, jako kluczowego elementu „zielonej polityki” (między innymi działania na rzecz zahamowania ocieplenia klimatu, propagowanie rozwiązań alternatywnych, takich jak energia z odnawialnych źródeł i samochody elektryczne). Zidentyfikowane zostaną główne postulaty Zielonych dotyczące najważniejszych problemów społeczeństwa niemieckiego, a także europejskiego i proponowane przez nich rozwiązania oraz kluczowe momenty aktywności tej partii od XII do XIX kadencji Bundestagu. Efekty moich dotychczasowych badań obejmują częściowe zapoznanie się z literaturą. Ze względu na trudności w organizowaniu kwerend skupiam się na gromadzeniu materiałów zdigitalizowanych, w tym również materiałów archiwalnych.

Activity of the Bündnis 90/Die Grünen in the XII-XIX Bundestag (1994-2021)

This paper will analyse the activity of the German Green Party (Bündnis 90/Die Grünen) in the Bundestag between 1994 and 2021, and show the historical context as well as the changes in the programme of Die Grünen, with particular emphasis on the problems of the migration crisis, the arms race, nuclear energy and climate change. In order to present these issues properly, it is necessary to discuss not only the party system in the Federal Republic of Germany, but also the problem of organisational changes in the Bundestag and their impact on the Green Party and its status in the German parliament. The phenomenon of the Green Party will be examined: from its roots as an ecological and pacifist movement (key leaders, activities and demands), through the establishment of the Green Party in the Federal Republic of Germany and the German Democratic Republic to its reunification (attitudes towards German reunification, the 1990 election campaign and the formation of the Alliance 90/Greens). The analysis of the activities of the Bündnis 90/Die Grünen party in the Bundestag between 1994 and 2021, a key period in the party's development, will form the core of the work. In doing so, it is important to look at the party's programme, congresses and resolutions. The members of the party's factions play an important role in the party's parliamentary work, which is why the analysis will focus on the number of factions in each parliamentary term, their age structure, level of education and other important factors distinguishing the Greens from other political groupings. Another element which will be subject to an in-depth analysis will be the plenary activity of MEPs, their participation in committees and bodies and Green parliamentary questions. In this context, the focus will be on the Greens' parliamentary activities on nuclear energy and armaments, as these have been at the top of their agenda since the Greens' inception as a social movement. It will also examine the attitudes of the Greens towards important problems of the contemporary world: the problem of migration (especially the attitude towards migrants, procedures applied to migrants and the attitude to the problem of migration as an internal or European problem), the problem of climate change as a key element of "green politics" (among others, actions to stop global warming, promotion of alternative solutions such as energy from renewable sources and electric cars). I will identify the main demands of the Greens concerning the most important problems of German and European society and their proposed solutions, as well as the key moments of the party's activity from the 12th to the 19th Bundestag term. The results of my research to date include a partial survey of the literature. Due to difficulties in organising searches, I focus on collecting digitised materials, including archival materials.

Panel IV
Sztuki plastyczne
Fine Arts

Mgr Adam Nehring

Academic supervisor: prof. dr hab. Adam Panasiewicz (ISM UP)

Paralelizm w kompozycji intermedialnej

Tematem mojej pracy doktorskiej jest *Paralelizm w kompozycji intermedialnej*. W myśleniu intermedialnym obecne jest postrzeganie kompozycji artystycznej jako przestrzeni złożonych z różnorodnych elementów, w której znaczenia konstytuowane są w ruchu wewnętrznych odniesień różnych jej wymiarów do siebie. Mówiąc o paralelizmie w kompozycji artystycznej, mówimy o sytuacji, w której pomiędzy tymi wymiarami dzieła intermedialnego rozpoznane zostaje pewnego rodzaju podobieństwo. Może ono dotyczyć ich budowy (np. relacji rytmów, motywów i dominant), jak i „ram konceptualnych”, tzn. podobieństwa w możliwości skonceptualizowania doświadczeń wykreowanych przez poszczególne wymiary. Przykładem zastosowania takiego paralelizmu może być *40 szuflad* Artura Żmijewskiego. Różne wymiary tego dzieła – jego ogólny kształt, detale ukryte w szufladach i sposób, w jaki możemy wejść z tym dziełem w interakcję – kierują naszą wyobraźnię ku tym samym pojęciom: niemożności „zaszufladkowania” (pewnych gestów jako np. czułe lub przemocowe) oraz działania przesadnej siły na jakąś materię. Tę cechę zaobserwować możemy w wielu obiektach sztuki współczesnej. Ogólnym celem mojej pracy jest zbadanie kategorii *paralelizmu* (rozumianego jako intermedialny zabieg kompozycyjny) w perspektywach praktykującego artysty oraz pytania o zasadność podejmowania tego tematu w ramach akademickiego toku nauczania na kierunkach artystycznych. Nie napotkałem żadnej pracy, której tematem byłby bezpośrednio tak rozumiany *paralelizm*. W literaturze to zagadnienie pojawia się jedynie jako temat poboczny. Stosowanie paralelizmu może mieć pozytywny wpływ na zdolność dzieła do kreowania wielowymiarowego doświadczenia jego tematu i czynić jego treść bardziej przystępną w odbiorze, bez rezygnowania z ideowej złożoności. W pierwszej części pracy pisemnej określe charakter moich poszukiwań w kontekście różnych koncepcji z obszaru teorii sztuki. Jej drugi segment stanowić będzie zbiór analiz wielu intermedialnych dzieł sztuki, w których kompozycji odnaleźć można *paralelizm*. Zasadniczą część mojego projektu stanowić będzie rozwijany przeze mnie cykl prac, w ramach którego powstaną realizacje łączące różne media artystyczne. Tworząc te prace, stosować będę *paralelizm*, inspirować się opisanymi wcześniej dziełami. W ramach postępu badań nad przypadkami stosowania *paralelizmu*, wyniki moich poszukiwań zacznę prezentować środowiskom studenckim, a po czasie około dwóch semestrów – badać opinie (osób uczestniczących wcześniej w tych spotkaniach) na temat przydatności kategorii *paralelizmu* w ich praktyce twórczej. Chciałbym skonfrontować efekty mojej pracy z wieloma różnymi środowiskami artystycznymi, a opinie badać przy pomocy ankiet i wywiadów. Efektem tej praktyki powinny być informacje o tym, czy posługiwanie się tą kategorią jest produktywne z perspektywy artysty/jednostki twórczej oraz, czy temat *paralelizmu* mógłby zostać uwzględniony w programach nauczania na kierunkach artystycznych.

Parallelism in intermedial composition

The topic of my dissertation is *Parallelism in intermedial composition*. Thinking in terms of *intermediality* means to perceive any work of art as multidimensional space, which generates a certain meaning through the way those different dimensions of composition are referring to each other. To speak about parallelism in intermedial composition is to speak about situation, when one can recognize some similarity between those different dimensions of intermedium. It can involve the aspects of construction (e.g. relation between rhythms and themes) as well as the their "conceptual framing" – similarity of ways one can conceptualize experiences of those particular dimensions. *40 drawers* by Artur Żmijewski can be an example of such *parallelism*. Experiences of different dimensions of this piece of art – its general form, its details (hidden in drawers) and the way we can interact with it – can direct our thinking onto similar notions – the impact of some significant force and inability to judge its nature clearly as sensitive or a violent one. Such features (of this kind of similarity) can be found among many works of contemporary art. The general aim of my work is to explore this notion of parallelism in the perspective of artistic practise and the question of validity of potential inclusion of this category to visual arts curriculum. I have not found any text which would raise this issue in similar way. It is present in many texts on theory of art but it is mostly treated as secondary. The usage of such *parallelism* may have a positive impact on certain art object's ability to create a complex experience of its topic and making it more intelligible without reducing its content. In the first part of my dissertation I intend to describe the character of my project in the contexts of several different conceptions from theory of art. Its second part will be constituted of many analysis of intermedial works of art, in which's composition such *parallelism* can be found. The next fundamental part of my project will be a group of intermedial art objects, in which's production I intend to use some inspirations, taken from previously described works of art (made by other artists). After reaching a certain level of advancement of my research, I would like to confront its effects with various communities of students of art, in a form of series of presentations. After a time of two semesters – I want to question the participants of those meetings, if the acquaintance of category of *parallelism* had any positive impact on their artistic development and if some of them are actively using this category during their creative process. The collective effect of all of those practices that I intend to execute during my PhD studies should be a knowledge about a validity of idea of including this topic (*parallelism in intermedial composition*) to curriculum of university studies on visual arts. The specificity of this category makes the opinion of the practicing artists crucial.

Mgr Alicja Pakosz

Academic supervisor: dr hab. prof. ASP Michał Zawada (ASP w Krakowie)

Auxiliary supervisor: dr Magdalena Lazar (ISziD UP)

Nieziszczona fantazja. Polityczny potencjał indywidualnego i zbiorowego obrazowania fantazji

W projekcie doktoranckim zamierzam podjąć pracę na określonym zbiorze metafor i symboli, które przedstawiane są jako znaczące dla tożsamości narodowej. Badając zagadnienia upamiętnień i pamięci zbiorowej zainteresowałam się skomplikowanymi relacjami zachodzącymi

między obrazowanymi w niej fantazjami poszczególnych grup społecznych, a ich wpływem na teraźniejszość i przyszłość. Tego rodzaju żywa historia może być ideą zrzeszającą wokół siebie, ale także kwestią polaryzującą społeczeństwo. Tożsamość narodowa (w tym także polska tożsamość narodowa stworzona w XIX-w.) jest projekcją rzucaną na dany zbiór symboli/artefaktów/obrazów. Obrazy z kolei to rodzaj języka. Relacja między nazwą/obrazem a tym, co jest nazywane/obrazowane, jest wynikiem ludzkich decyzji i może być obiektem dyskusji. Jest to szczególnie ważne, ponieważ miejsca upamiętnień, muzea historii narodowej i kulturowej, są narzędziami, których używa się do prowadzenia polityki historycznej, a to poprzez jej prowadzenie społeczeństwo podejmuje decyzję, które tradycje chce kontynuować, a które planuje porzucić. Obrazy utopii oraz dystopii (miejsca czystej fantazji), powstające w reakcji na nieidealną rzeczywistość traktuję jako ramy wyznaczające pole kolektywnego imaginarium. Planuję działać metodą studium przypadku (*case study*), nie zamykając się w obrębie jednej dziedziny i odnosząc się do różnych źródeł, by móc badać ścieżki poszczególnych fantazji, które często są powielane w innej „przebranej” formie, lub funkcjonują jako skorupy czekające na wypełnienie treścią. Poszukiwania teoretyczne nie stanowią dla mnie odrębnej części pracy: współdziałają one z działaniami artystycznymi, wzajemnie się wspierając. W realizacjach artystycznych poza obrazem malarskim będę korzystać z techniki wielkoformatowej dioramy, ze względu na jej tożsamościowo-twórcze korzenie. To medium często używane w muzeach historii naturalnej, narodowej i kulturowej, które pozwala na urealnienie dowolnej fantazji.

An unrealized fantasy. The political potential of imaging individual and collective fantasy

The issues of commemoration and collective memory involve complex relationship between the recorded fantasies of particular social groups and their impact on the present and the future. This kind of living history can be a unifying idea, but also a polarising issue for the society. In this project, I intend to work on a particular set of metaphors and symbols that are perceived as significant for Polish national identity. National identity (including the Polish national identity created in the 19th century) is a projection cast onto a given set of symbols/artifacts/images. Images, in turn, are a kind of language. The relation between the name/image and what is called/imaged is a result of human choice and may be an object of discussion. This is particularly important because places of commemoration, museums of national and cultural history, are tools used to conduct the politics of memory, and it is through this policy that society decides which traditions it wants to continue, and which it plans to abandon. Images of utopia and dystopia (places of pure fantasy), created in reaction to non-ideal reality, are important reference points for mapping a potential future. I treat them as a framework that defines the field of collective imaginarium. I plan on using the case study method, not closing myself within one field and refer to different sources in order to explore the paths of individual fantasies, which are often reproduced in another "disguised" form, or function as shells waiting to be filled with content. Theoretical explorations are not a separate part of the work: they interact with artistic activities, supporting each other. In my artistic practice, in addition to painting, I will use the technique of the large-format diorama, due to its identity-creating roots. It is a medium often used in museums of natural, national and cultural history, which allows any fantasy to materialize.

Mgr Michał Tokarz

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Anna Sadowska (ISziD UP)

Dom – przestrzenie, nawarstwienia, granice, przejścia. Heterotopia opuszczonego domu rodzinnego

Projekt jest próbą zbadania figury domu rodzinnego pod kątem zamieszkiwania oraz obustronnego kształtowania się mieszkańca i domu we wzajemnej relacji. Punktem wyjścia i obszarem badawczym będzie opuszczony przez moją rodzinę budynek, sytuacja przeprowadzki oraz to, jak silnie porzucony obiekt, może oddziaływać na jednostkę. Podczas badania tematu domów rodzinnych (ze szczególnym uwzględnieniem tego opuszczonego) skonfrontuję go z pojęciem heterotopii rozumianej jako przestrzeń mediacji między przeszłością i teraźniejszością. Dawne znaczenie budynku już się zdezaktualizowało, a jednocześnie nie zyskał nowego. Jest miejscem realnie istniejącym, jednak w pewnym sensie oderwanym, innym. Według Michela Foucault stanowi przeciw-miejsce. Kolejnym pojęciem ważnym w realizacji projektu jest zamieszkiwanie. Na bazie opuszczonego budynku chcę przeanalizować mechanizmy relacji pomiędzy mieszkańcem a domem, oraz zbadać proces rozrywania tej więzi, w ujęciu problematyki zakorzenienia i wykorzenienia. Zakładam, że dom ma swoją pamięć, charakter oraz dążenia, chłonie sytuacje wydarzające się w jego wnętrzu. Posiada także historię rozgrywającą się w obrębie własnego czasu. Podobnie rzecz ma się ze zgromadzonymi w nim przedmiotami, które przez dziesięciolecia zmieniły się w nawarstwioną, entropiczną plątaninę form i kontekstów. Chcę potraktować budynek oraz jego zawartość jako zapis informacji o mieszkańcach, badając potencjalne możliwości narracji środowiskowej. W chwili, gdy lepiej zrozumieć, o czym dom do mnie "mówi", wykorzystam wspomniany sposób budowania narracji w interdyscyplinarnych instalacjach, korzystających zarówno z tradycyjnych jak i nowych mediów. W ramach projektu chcę dogłębnie przeanalizować zarówno dom w ujęciu całościowym, ale też indywidualnie każde z pomieszczeń. Zrozumieć funkcję jaką pełnił dla poprzednich mieszkańców oraz podjąć próbę przetłumaczenia jej na język mojego procesu twórczego. Chcę również spojrzeć na dom w kontekście relacji wewnątrz - zewnątrz opierając się na pojęciach granicy, śladu i mostu Georga Simmela. Podczas realizacji części artystycznej chcę podejść do wszystkich elementów składowych z jednakową uwagą, zdając sobie sprawę z ich wspólnotowości i integralności. Zakładam, że podczas pracy nad projektem w wyniku dobrowolnego otwarcia się na proces, sam stanę się jego częścią, otwierając się tym samym na zmiany świadomościowe i tożsamościowe. Pogłębiając więź z przestrzenią, stanę się obiektem swojej obserwacji, odzwierciedlającym zmiany w strukturze domu. Oczekiwany rezultatem projektu jest więc zbadanie relacji konkretnego miejsca z człowiekiem, przy założeniu nierozzerwalności i nieustannego wpływu bytów na siebie, nawet w momencie fizycznego odseparowania.

Home – spaces, layers, boundaries, transitions. Heterotopia of an abandoned family home

This project is an attempt to investigate the figure of the family house in terms of inhabitation and the two-sided formation of the inhabitant and the home in a mutual relationship. The starting point and the research area will be the house abandoned by my family, the situation of moving out and the question how strongly an uninhabited, deserted object can affect an individual. While exploring the theme of family homes (with particular emphasis on the abandoned one), I will confront it with the notion of heterotopia understood as a space of mediation between past and present. The old meaning of the building has already become obsolete, while it has not gained a new one. It is a real place, but detached, different. According to Michel Foucault it is a counter-place. Another notion important for the project is inhabitation. On the basis of an abandoned building, I want to analyze the mechanisms of the relation between the inhabitant and the house, and examine the process of breaking this bond, in terms of the problems of rooting and dis-rooting. I assume that a house has its own memory, character and aspirations, it absorbs situations happening inside. It also has a history taking place within its own time. It is similar when it comes to the objects accumulated inside, which over the decades have been transformed into an entropic tangle of forms and contexts. I want to treat the building and its contents as a record of information about its inhabitants, exploring potential possibilities for environmental storytelling. Once I have a better understanding of what the home "talks" to me about, I will use the mentioned method of building narratives in interdisciplinary installations using both traditional and new media. As part of the project, I want to take an in-depth look at the house, both as a whole and each room individually. I want to understand the function that the house served for its previous residents and try to translate it into the language of my creative process. I also want to look at the study area in the context of the relationship between inside and outside based on Georg Simmel's notions of boundary, trace and bridge. During the realization of the artistic part I want to approach all the components with equal attention, being aware of their communality and integrity. I assume that while working on the project, as a result of my voluntary openness to the process, I myself will become a part of it, open to changes in identity and consciousness. By deepening my relationship with the space, I will become an object of my own observation, reflecting changes in the structure of the house. Thus, the expected outcome of the project is to explore the relationship of a particular place to a person, assuming the inseparability and constant influence of entities on each other, even in the moment of physical separation.

Panel V
Nauki ścisłe
Exact Sciences

Lic. Maciej Zięba (mathematics)

Academic supervisor: prof. dr hab. Tomasz Szemberg (IM UP)

Pewne involucje w przestrzeni rzutowej

Geometria algebraiczna jak sama nazwa wskazuje łączy ze sobą obiekty geometryczne wraz z rozwiązaniami równań algebraicznych (dokładnie wielomianowych). Badanie pewnych klasycznych twierdzeń geometrii oraz ich szerokich uogólnień prowadzi nas do rozważań nad szczególną klasą odwzorowań z nimi stowarzyszonych. W pierwszej części prezentacji przedstawimy podstawowe pojęcia związane z płaszczyzną/przestrzenią rzutową, zarówno w wariacie aksjomatycznym, jak i algebraicznym. Dalej nasze rozważania skupimy nad dwoma następującymi twierdzeniami:

Twierdzenie (Chasles)

Niech $\mathcal{C}_1, \mathcal{C}_2 \subset \mathbb{P}^2$ będą dwiema kubikami przecinającymi się w dziewięciu różnych punktach P_1, \dots, P_9 . Jeżeli $\mathcal{C}_3 \subset \mathbb{P}^2$ jest dowolną kubiką zawierającą P_1, \dots, P_8 , wtedy \mathcal{C}_3 również zawiera punkt P_9 .

Twierdzenie (Coble-Dolgachev-Ortland)

Wszystkie kwadryki przez 7 zadanych punktów w \mathbb{P}^3 również przechodzą przez unikalny ósmy punkt.

W obu konstrukcjach pewne $n-1$ punktów wyznacza jednoznacznie n -ty punkt, co prowadzi nas do badania odwzorowań zadanych przez danych $n-2$ punktów. W obu przypadkach stowarzyszone odwzorowanie jest involucją. Na końcu pokażemy pseudokod pozwalający sprawdzić prawdziwość podanych wyników. W naszym przypadku obliczenia zostały wsparte przez programy do obliczeń symbolicznych Macaulay2 oraz Singular.

Some involutions in projective space

Algebraic geometry, as the name suggests, combines geometric objects with algebraic equation solutions (polynomials to be exact). The study of certain classical geometry theorems and their broad generalizations leads to the consideration of a specific class of mappings associated with them. In the first part of the presentation, we will cover the fundamental concepts of the projective plane/space, both axiomatically and algebraically. Following that, we will focus our attention on the following two theorems:

Theorem (Chasles)

Let $\mathcal{C}_1, \mathcal{C}_2 \subset \mathbb{P}^2$ be two cubics with intersections in nine distinct points P_1, \dots, P_9 . If $\mathcal{C}_3 \subset \mathbb{P}^2$ is any cubic containing P_1, \dots, P_8 , then \mathcal{C}_3 also contains point P_9 .

Theorem (Coble-Dolgachev-Ortland)

All quadrics through given 7 points in \mathbb{P}^3 also contain the unique eighth point.

In both constructions, a set of $n-1$ points determines the n -th point, which leads us to investigate the mappings determined by a fixed subset of $n-2$ points. The associated mapping sending the

(n-1)st point to the n-th point is an involution of the projective space in both cases. There are some indeterminacy loci in both cases. Finally, we'll show a pseudo-code that allows to verify the correctness of the results. In our case, the symbolic calculation programs Macaulay2 and Singular were used to help with the calculations.

Mgr Chiman Falahi (mathematics)

Academic supervisor: prof. dr hab. Tomasz Szemberg (IM UP)

Apolar ideals of certain ideals determined by arrangements of hyperplanes

Abstract (screenshot from LaTeX)

Geometry and algebra are pillars of mathematics. Greek mathematician Euclid developed an axiomatic theory of geometry around 300 years BC. Around 800 AD in the Arabic world first algebra book was written by Persian mathematician Muhammad ibn Musa al-Khwarizmi. It took another 800 years until Rene Descartes bridged both fields introducing coordinates to geometry.

Since Descartes one can think about a line as a straight, endless mathematical object or as a solution set to a linear equation in plane coordinates.

In the planned thesis main object of interest on the geometrical side will be arrangements of lines or more generally arrangements of hyperplanes in projective spaces. Any hypersurface (reducible or not) determines an *apolar ideal*, an object slightly too complicated to be defined precisely here. Roughly speaking, the apolar ideal f^\perp of a hyperplane defined by a polynomial f consists of polynomials D in partial derivatives which "kill" f .

Example. Let $f = xy$. Then $\frac{\partial}{\partial x}$ is not in f^\perp because

$$\frac{\partial}{\partial x}(xy) = y \neq 0$$

but $\left(\frac{\partial}{\partial x}\right)^2$ is in f^\perp because

$$\left(\frac{\partial}{\partial x}\right)^2(xy) = 0.$$

Similarly $\left(\frac{\partial}{\partial y}\right)^2$ is in f^\perp and these two forms generate the apolar ideal $(xy)^\perp$.

The purpose of the thesis is to investigate algebraic properties of apolar ideals arising from symmetric arrangements of hyperplanes.

Apolarne ideały pewnych ideałów zdeterminowanych przez układy hiperpłaszczyzn

No Polish abstracts

Mgr Katarzyna Tomczyk (biology)

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Robert Stawarz (IB UP)

Auxiliary supervisor: dr n. med. Helena Sławska (Śląski Uniwersytet Medyczny)

Zawartość metali ksenobiotycznych w tkankach płodowych człowieka i ich transfer do organizmu dziecka

Metale ciężkie, takie jak ołów, kadm i rtęć są obecne w atmosferze, w glebie i w wodzie i mogą być przenoszone na znaczne odległości w stosunku do źródła ich emisji. Ich wpływ na zdrowie człowieka, zwłaszcza w okresie wzrostu i rozwoju bada się od wielu lat i został on wielokrotnie potwierdzony. Ksenobiotyczne pierwiastki ze względu na swoją dużą aktywność i szkodliwe działanie, prowadzą do negatywnych skutków dla zdrowia matki i dziecka. Projekt badawczy dotyczy problemu transferu ksenobiotycznych metali ciężkich (ołowiu, kadmu i rtęci) z organizmu matki do organizmu dziecka podczas trwania ciąży i karmienia piersią. W badaniach weźmie udział około 90 ciężarnych kobiet zamieszkałych w różnych obszarach Polski. Planuje się wykonanie badań w grupie kobiet z przedziału wiekowego 18-25 lat. Celem badań jest zweryfikowanie hipotezy według której istnieje transfer ksenobiotyków z organizmu matki do organizmu dziecka. Zawartości metali ciężkich zostaną oznaczone w tkankach łożyska, pępowinie i błonach płodowych a także we krwi pępowinowej oraz w wodach płodowych. Następnie po urodzeniu dzieci, zawartość tych samych pierwiastków będzie cyklicznie badana w mleku karmiących matek oraz we włosach, paznokciach i płynach ustrojowych dzieci, takich jak mocz i krew (po uzyskaniu formalnej zgody rodziców tych dzieci). Uzyskane wyniki zostaną poddane analizie statystycznej i szczegółowo opisane. Naukowe efekty projektu to uzyskanie informacji na temat stopnia, w jakim ksenobiotyki przenikają z organizmu matki do organizmu dziecka. Dotychczas prowadzone badania skupiały się na określaniu zawartości metali ciężkich we krwi matki oraz w tkankach płodowych. Określenie ich zawartości również w mleku matki, a następnie w tkankach dziecka, które w pierwszych miesiącach życia odżywia się tylko takim pokarmem, pozwoli na określenie stopnia transferu wspomnianych substancji do organizmu dziecka. Dodatkowo rozłożenie badań na trzy zróżnicowane obszary, pozwoli porównać zawartość ksenobiotyków zarówno w tkankach prenatalnych jak i w tkankach dziecka, biorąc pod uwagę zróżnicowane środowisko i jego zanieczyszczenie. Badania pozwolą również na określenie dynamiki zmian zawartości rtęci, ołowiu i kadmu w tkankach dziecka w pierwszych 2-3 latach życia. Całkowite wyeliminowanie ksenobiotyków ze środowiska jest niemożliwe, stąd należy badać ich wpływ na organizmy żywe, śledzić ich transfer oraz podejmować działania mające na celu upowszechnianie informacji na temat ich szkodliwego działania na zdrowie człowieka.

The content of xenobiotic metals in human fetal tissues and their transfer to the child's body

Heavy metals such as lead, cadmium and mercury are present in the atmosphere, soil and water and can be carried at long distances from the source of their emission. Their impact on human health, especially in the period of growth and development, has been studied for many years and has been repeatedly confirmed. Due to their high activity and harmful effects, xenobiotic elements lead to negative effects on the health of the mother and child. The present research project concerns the problem of the transfer of xenobiotic heavy metals (lead, cadmium and

mercury) from the mother's body to the child's body during pregnancy and breastfeeding. The study will involve 90 pregnant women residing in various regions of Poland. It is planned to perform the tests in a group of women aged 18-25. The aim of the research is to verify the hypothesis according to which there is a transfer of xenobiotics from the mother's organism to the child's organism. Then, after the babies are born, the content of the same elements will be tested cyclically in the milk of nursing mothers and in the hair, nails and body fluids of their babies, such as urine and blood (after obtaining the formal consent of the parents of these children). The results obtained will be analyzed statistically and described in detail. The scientific effects of the project include obtaining information on the extent to which xenobiotics pass from the mother's body into the child's body. The research conducted so far has focused on determining the content of heavy metals in the mother's blood and in fetal tissues. Determining their content also in the mother's milk, and then in the tissues of the child, who in the first months of life only eats such food, will allow for determination of the degree of transfer of these substances to the child's body. Additionally, the breakdown of the research into different areas will allow me to compare the content of xenobiotics both in prenatal tissues and in the tissues of a child, taking into account the diverse environment and its contamination. The research will also allow me to determine the dynamics of changes in the content of mercury, lead and cadmium in the tissues of a child in the first 2-3 years of life. The complete elimination of xenobiotics from the environment is impossible, therefore their impact on living organisms should be studied, their transfer should be tracked and activities aimed at disseminating information on their harmful effects on human health should be undertaken.

Mgr Klaudia Domaracka (Earth science)

Academic supervisor: prof. dr hab. Adam Łajczak (IG UP)

Auxiliary supervisor: dr Roksana Zarychta (IG UP)

Współczesne modelowanie zbczy wyrobisk w nieczynnych kamieniołomach wapienia na terenie Krakowa

Przedmiot badań prowadzonych w ramach planowanej pracy doktorskiej stanowią zbcza wybranych wyrobisk po zakończonej eksploatacji wapienia w granicach Krakowa. Rzeźba tych zbczy współcześnie ulega modyfikacjom. Zmiany te są wywoływane m.in. przez nieustannie zachodzące ruchy masowe. Celem proponowanych badań jest określenie dynamiki rzeźby zbczy wytypowanych wyrobisk w nieczynnych krakowskich kamieniołomach. Sugerowany zakres badań obejmuje natomiast: (i) zaprezentowanie szczegółowej charakterystyki morfologicznej zbczy wybranych wyrobisk poeksploatacyjnych; (ii) zidentyfikowanie i oszacowanie tempa ruchów masowych zachodzących na zbczach wyżej wspomnianych wyrobisk; (iii) wskazanie i omówienie czynników mających wpływ na przebieg powyższych procesów; (iv) zwizualizowanie przemian rzeźby zbczy wyżej wspomnianych wyrobisk na skutek ich modelowania przez ruchy masowe; (v) dokonanie jakościowej i ilościowej oceny zaistniałych zmian w morfologii zbczy wcześniej wspomnianych wyrobisk w okresie prowadzonych badań; (vi) uzasadnienie konieczności ochrony wybranych obszarów badawczych i przedstawienie propozycji ich zagospodarowania. Osiągnięcie

celu badań będzie możliwe dzięki m.in. przeprowadzeniu bezpośrednich obserwacji terenowych oraz zastosowaniu techniki lotniczego skaningu laserowego. Teledetekcyjne pomiary wybranych części zboczy wytypowanych wyrobisk (tzn. fragmentów zboczy o ekspozycji: N, S, E, W), z wykorzystaniem drona wyposażonego w skaner laserowy (LiDAR), będą dokonywane dwa razy w ciągu roku kalendarzowego (tj. na wiosnę i na jesieni) podczas trzyletniego okresu badań. Analiza pozyskanych i przetworzonych danych przestrzennych oraz zaprezentowanie wyników podjętych badań nastąpi natomiast przy użyciu narzędzi GIS. Realizacja badań przeprowadzonych w ramach planowanej dysertacji dostarczy nowych i szczegółowych informacji, które znacząco pogłębią istniejący zasób wiedzy o procesach masowych, jakim podlegają zbocza wyrobisk w nieczynnych kamieniołomach na terenie Krakowa. Podjęcie proponowanych badań pozwoli wypełnić lukę w dotychczasowej wiedzy na temat morfodynamiki zboczy powyższych wyrobisk. Istnieje także duże prawdopodobieństwo, że wyniki przeprowadzonych badań znajdą zastosowanie w praktyce. Rezultaty podjętych badań będą mogły stanowić podstawę lub posłużyć za wskazówkę przy opracowywaniu koncepcji zagospodarowania obszarów z wcześniej wspomnianymi wyrobiskami.

Contemporary transformation of the excavation slopes in abandoned limestone quarries in Cracow

Text The subject of research in the planned doctoral thesis are the slopes of the selected excavations after completed exploitation of limestone in Cracow. The relief of these slopes is currently undergoing modifications. These changes are caused by continuously occurring mass movements. The aim of the proposed research is to determine the dynamics of the slopes relief of the selected excavations in Cracow's abandoned quarries. The suggested scope of research includes: (i) presentation of the morphological characteristics of the slopes of the selected post-mining excavations; (ii) identification and estimation of the rate of mass movements occurring on the slopes of the above-mentioned excavations; (iii) indication and discussion of the factors influencing the above processes; (iv) illustration of the changes of the slopes relief of the above-mentioned excavations as a result of their modelling by mass movements; (v) making a qualitative and quantitative assessment of the occurring changes in the slopes morphology of the previously mentioned excavations during the study period; (vi) justification of the necessity to protect the selected research areas and presentation of the suggestions for their management. The achievement of the research objective will be possible due to direct field observations and the application of airborne laser scanning *technique*. The remote sensing measurements of the designated parts of the excavation slopes (i.e. the fragments of slopes with exposure: N, S, E, W), with the use of a drone equipped with a laser scanner (LiDAR), will be carried out twice a year (i.e. in the spring and autumn) during the three-year study period. The analysis of collected and processed spatial data as well as the presentation of the research results will be made by means of GIS tools. The realisation of the proposed research will provide new and detailed information which will significantly extend the existing knowledge of the mass processes occurring on the slopes of abandoned quarries in Cracow. The undertaking the projected research will allow to fill the knowledge gap related to the slopes morphodynamics of the above quarries. Besides, it is highly likely that the results of the conducted research will be applied in practice. The results of the study can be used as a basis or as a guideline by people preparing the concepts for the development of areas with the above-mentioned excavations.

Panel VI

**Geografia społeczno-
ekonomiczna i gospodarka
przestrzenna**

**Social and Economic
Geography & Land
Management**

Mgr Le Anh Toai

Academic supervisor: dr hab. prof. Uł Leszek Butowski (Uniwersytet Łódzki)

Auxiliary supervisor: dr Łukasz Quirini-Popławski (IG UP)

A Study on the Status of Eco-tourism Development in the Binh-Tri-Thien Region, Vietnam

Ecotourism is a type of tourism that should create an organic and harmonious relationship between people and nature, promoting a sense of responsibility for environmental protection and taking into account the people's socio-cultural heritage. The International Ecotourism Society (TIES) defines ecotourism as "responsible travel to natural areas that conserves the environment and improves the welfare of the local people." (TIES, 1991). The Binh-Tri-Thien (BTT) region is located in Central Vietnam and has diverse topography with mountains, forests, hills, plains, sea coasts, islands, and famous landscapes. Its total area is 17.524 km² and is inhabited by a population of 2.673.000. The region includes 51 communes in 13 districts and towns. The BTT region consists of three subregions: Quang Binh (8.000 km²), Quang Tri (4.622 km²) and Thua Thien Hue (4.902 km²). Considering its internal assets and the actual current situation, the BTT region seems to have great potential for the development of ecotourism, which, however, is not sufficiently realized for this purpose. The latter statement can be considered the working hypothesis of the entire research project. The research problem of the project can be presented in the form of three questions: 1) What is the actual state of affairs in terms of the potential for ecotourism development in the BTT region? A diagnosis of current situation is planned in order to obtain a real picture of the region in the context of ecotourism; 2) What are the strengths and weaknesses as well as opportunities and threats for the development of ecotourism in the BTT region? An evaluative study, regarding external and internal factors, is foreseen to be conducted; 3) What can be the main paths of development of ecotourism in the BTT region? Based on the results of previous research, specific proposals for the development of ecotourism will be formulated. Due to the high heterogeneity of the research problem, it is planned to use the methodological approach of triangulation. It will include both quantitative and qualitative methods that will use primary and secondary data and information. Depending on the specific analysis, various research techniques and tools are to be implemented (quantitative statistical and cartographic techniques, but also certain qualitative techniques of a diagnostic survey, e.g. in-depth interviews).

Studium rozwoju ekoturystyki w regionie Binh-Tri-Thien, Wietnam

Ekoturystyka to rodzaj turystyki, która tworzy harmonijne relacje między ludźmi a przyrodą, promuje poczucie odpowiedzialności za ochronę środowiska i uwzględnia dziedzictwo społeczno-kulturowe społeczności lokalnych. Międzynarodowe Stowarzyszenie Ekoturystyki (TIES) definiuje ekoturystykę jako „odpowiedzialne podróżowanie do obszarów naturalnych, które chroni środowisko i poprawia dobrobyt miejscowej ludności” (TIES, 1991). Region Binh-Tri-Thien (BTT) położony jest w środkowym Wietnamie. Charakteryzuje się on bardzo zróżnicowaną rzeźbą terenu z górami i równinami (porośniętymi lasem tropikalnym), a także wybrzeżem morskim i

licznymi wyspami. Łączna powierzchnia BTT wynosi 17,524 km². Składają się na nią trzy subregiony: Quang Binh (8 000 km²), Quang Tri (4,622 km²) i Thua Thien Hue (4,902 km²). Cały ten obszar zamieszkuje ok. 2,673 tys. ludzi skupionych w 51 gminach. Biorąc pod uwagę swoje wewnętrzne atuty i obecną sytuację, region BTT wydaje się mieć duży potencjał do rozwoju ekoturystyki, który jednak nie jest dostatecznie wykorzystany. Stwierdzenie to można uznać za hipotezę roboczą całego projektu badawczego. Problem badawczy niniejszego projektu można przedstawić w formie trzech pytań: 1) Jaki jest rzeczywisty potencjał rozwoju ekoturystyki w regionie BTT? Planowana jest diagnoza aktualnej sytuacji w celu uzyskania realnego obrazu regionu w kontekście ekoturystyki; 2) Jakie są mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla rozwoju ekoturystyki w regionie BTT? Przewiduje się przeprowadzenie badania ewaluacyjnego dotyczącego czynników zewnętrznych i wewnętrznych wpływających na ekoturystykę w BTT; 3) Jakie mogą być główne ścieżki rozwoju ekoturystyki w regionie BTT? W oparciu o wyniki wcześniejszych badań sformułowane zostaną konkretne propozycje rozwoju ekoturystyki. Ze względu na dużą niejednorodność problemu badawczego planuje się zastosowanie triangulacji metodologicznej. Obejmie ona metody ilościowe, jak i jakościowe stosowane w obrębie nauk społecznych, wykorzystujące dane pierwotne oraz wtórne. W zależności od konkretnej analizy przewiduje się zatem zastosowanie różnych technik i narzędzi badawczych (statystycznych, kartograficznych, sondażu diagnostycznego).

Mgr Márk Sima

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Witold Wilczyński (IG UP)

Geographical concepts of Poland and Lithuania in the late 19th and the early 20th century

Geographical concepts and theories about how humans view the countries as geo-images is a new and revolutionary subject for the discipline of geography. Through the example of the development of the geo-images of Poland and Lithuania during the late 19th and early 20th century we can see how these concepts can evolve, how they were created and how they shaped the public opinion. By the understanding of the changes of these two country's geo-images throughout the mentioned period we can understand general characteristics of the human perception of geographical space. The theories of space developed by Henri Lefebvre, French philosopher have inspired many scientist to analyze the perception of space. Lefebvre's idea about how humans are interacting and thinking about space opened a new discipline in human geography that is connected to history and other human sciences. According to Lefebvre the space is made of three dialectically related processes: spatial practice, representations of space, space of representations. This theory inspired the American Edward Soja to develop further concepts about the perception of space, especially about urban space. At the same time the theories about nationalism also became very important during the second half of the 20th century. From the deconstruction of nationalism by Benedict Anderson a new discipline of history and sociology has emerged; the study of nationalism. Anythony D. Smith British historian created concepts about the spatial concepts of national movements. The national movements of Europe during the late 19th century all created several concepts about their national space on which they intended to create their nation-state or which they considered the living area of their nation. The

developments of the national spatial concepts are not well researched yet from the human geography and from the spatial concepts point of view. During the 19th century when the Polish and the Lithuanian concepts about national space unfolded there wasn't Polish or Lithuanian state. Because of that several concepts emerged concerning the issue so these two countries' history offer a very rich environment of spatial concepts. It is also important to note that the two nations shared history created concepts where their national space were including each other's national territory. Because of the statelessness the concepts of Poland and Lithuania could be based on several different methods. During the development of these ideas several ways were used to describe the national space. Maps of the theoretical Lithuania or Poland were based on ethnic, linguistic, ethnographic and historical principles. By understanding the development of these ideas regarding Poland and Lithuania we can understand general characteristics of spatial concepts. By analyzing the ideas created by the intellectual elite, analyzing cartographical works, analyzing several different geographical terms regarding the subject (e.g.: Lithuania, Lietuva, Rus, Lite, Poland, Polska, Kresy, Samogitia, Sarmatia), analyzing the way these ideas were spread and propagated, we can understand these concepts better, and by that we can understand other nations and national movement's spatial concepts that shaped history and politics during the 20th century in Europe.

Geograficzne koncepcje Polski i Litwy na przełomie XIX i XX wieku

Geograficzne koncepcje i teorie dotyczące tego, jak ludzie postrzegają kraje jako geobrazy (*geo-images*), to nowy i rewolucyjny temat dla dyscypliny geografii. Na przykładzie rozwoju tych obrazów Polski i Litwy na przełomie XIX i XX wieku możemy zobaczyć, jak te koncepcje mogą ewoluować, jak powstawały i jak kształtowały opinię publiczną. Rozumiejąc przemiany *geo-images* obu tych krajów w omawianym okresie, możemy zrozumieć ogólną charakterystykę ludzkiego postrzegania przestrzeni geograficznej. Teorie przestrzeni opracowane przez francuskiego filozofa Henri Lefebvre'a zainspirowały wielu naukowców do analizy percepcji przestrzeni. Idea Lefebvre'a na temat interakcji ludzi z przestrzenią i myślenia o niej otworzyła nową dyscyplinę w geografii społecznej, która jest powiązana z historią i innymi naukami humanistycznymi. Według Lefebvre'a na przestrzeń składają się trzy dialektycznie powiązane ze sobą procesy: praktyka przestrzenna, reprezentacje przestrzeni, przestrzeń reprezentacji (*spatial practice, representations of space, space of representations*). Teoria ta zainspirowała Amerykanina Edwarda Soja do opracowania dalszych koncepcji dotyczących postrzegania przestrzeni, zwłaszcza przestrzeni miejskiej. Jednocześnie w drugiej połowie XX wieku bardzo istotne stały się teorie dotyczące nacjonalizmu. Z dekonstrukcji nacjonalizmu przez Benedicta Andersona wyłoniła się nowa dyscyplina historii i socjologii - studium nacjonalizmu. Anythony D. Smith, brytyjski historyk, stworzył koncepcje dotyczące koncepcji przestrzennych ruchów narodowych. Wszystkie ruchy narodowe w Europie pod koniec XIX wieku stworzyły kilka koncepcji dotyczących ich przestrzeni narodowej, na których zamierzały zbudować swoje państwo narodowe lub które uważały za obszar życia swojego narodu. Rozwój narodowych koncepcji przestrzennych nie jest jeszcze dobrze zbadany z punktu widzenia geografii społecznej i koncepcji przestrzennych. W XIX wieku, kiedy rozwijały się polskie i litewskie wyobrażenia o przestrzeni narodowej, nie było ani polskiego, ani litewskiego państwa. W związku z tym powstało kilka koncepcji dotyczących tego zagadnienia, więc historia tych dwóch krajów oferuje bardzo bogate środowisko koncepcji przestrzennych. Należy również zauważyć, że oba narody ze

względu na wspólną historię stworzyły koncepcje, w których ich przestrzeń narodowa obejmowała terytorium narodowe drugiej strony. Ze względu na bezpieczeństwa koncepcje Polski i Litwy mogły być oparte na kilku różnych metodach. Podczas opracowywania tych idei wykorzystano kilka sposobów opisu przestrzeni narodowej. Mapy teoretycznej Litwy czy Polski oparte były na zasadach etnicznych, językowych, etnograficznych i historycznych. Rozumiejąc rozwój tych idei w odniesieniu do Polski i Litwy, możemy zrozumieć ogólną charakterystykę koncepcji przestrzennych. Analizując idee stworzone przez elitę intelektualną, a także dzieła kartograficzne i kilka różnych terminów geograficznych dotyczących tematu (np. Litwa, Lietuva, Rus, Lite, Polska, Polska, Kresy, Żmudź, Sarmacja), badając ponadto sposób, w jaki te idee były rozpowszechniane i propagowane, możemy lepiej zrozumieć te koncepcje, a dzięki temu możemy zrozumieć koncepcje przestrzenne innych narodów i ruchów narodowych, które ukształtowały historię i politykę w Europie w XX wieku.

Mgr Agata Sedlak

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Sławomir Kurek (IG UP)

Auxiliary supervisor: dr Kamila Ziółkowska-Weiss (IG UP)

Wpływ wizerunku obszaru recepcji turystycznej na rozwój turystyki jeziornej w wybranych krajach alpejskich

Wizerunek miejsca jest powszechnie uznanym czynnikiem wpływającym na indywidualną i subiektywną decyzję o odwiedzeniu pewnej destynacji turystycznej. Głównym celem podjętej tematyki badawczej jest ocena wpływu wizerunku obszaru recepcyjnego na rozwój turystyki jeziornej w wybranych krajach alpejskich oraz zidentyfikowanie czynników kształtujących wizerunek poszczególnych jezior. Celem szczegółowym będzie określenie motywacji do odwiedzenia alpejskich akwenów jeziornych, ze względu na realizowaną formę turystyki oraz ocena poziomu zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego w odniesieniu do poszczególnych jezior. Obszarem badań będą wybrane jeziora zlokalizowane na terenie Słowenii, Austrii oraz Szwajcarii. Metodyka badań opiera się o przeprowadzenie badań ankietowych w miejscu docelowym oraz poprzez wykorzystanie portali internetowych związanych z turystyką. Ponadto zostaną przeprowadzone indywidualne wywiady skategoryzowane z pracownikami informacji turystycznych, położonych w pobliżu badanych akwenów. Dodatkowo zostanie przeprowadzona ocena atrakcyjności turystycznej metodą J. Warszńskiej. Metoda umożliwi m.in.: ocenę atrakcyjności wód powierzchniowych, wskaże obecność walorów specjalistycznych i krajoznawczych oraz stan ich udostępnienia dla turystyki. Inną metodą będzie wykorzystanie wskaźników funkcji turystycznej. W pracy zostanie uwzględniony wskaźnik Baretje'a-Deferta, wskaźnik Schneidera, wskaźnik Charvata oraz wskaźnik gęstości bazy noclegowej. Dopełnieniem warsztatu badawczego będzie analiza materiałów wtórnych (tzw. *desk research*) w odniesieniu do ruchu turystycznego oraz zagospodarowania turystycznego, a także analiza strategii rozwoju w regionie w którym położone są badane jeziora. Spodziewanym efektem badań będzie przedstawienie holistycznego obrazu rozwoju turystyki jeziornej w oparciu o wizerunek obszaru recepcyjnego oraz identyfikacja głównych czynników wpływających na omawiane zjawisko. Ponadto zostanie określona struktura ruchu turystycznego, skupiającego się nad badanymi

jeziorami oraz wskazanie motywacji turystów do odwiedzenia wybranego akwenu. Zostanie przeanalizowane także zagospodarowanie turystyczne obszaru oraz przygotowanie regionu do obsługi ruchu turystycznego. Finalnym efektem będzie określenie perspektywy rozwoju turystyki jeziornej w krajach alpejskich, gdzie ze względu na specyficzne środowisko geograficzne dominują formy turystyki związane z turystyką zimową oraz górską.

The impact of image of a tourist destination on the development of lake tourism in selected Alpine countries

The image of a place is a commonly recognized factor influencing on individual and subjective decision to visit a certain tourist destination. The main goal of the research topic is to assess the impact of the image of the destination area on development of lake tourism in selected Alpine countries and to identify factors shaping the image of individual lakes. The specific objective will be to determine the motivation to visit alpine lakes, basing of performed tourism form and to assess the level of tourism and recreational development in relation to individual lakes. The research area covers selected lakes located in Slovenia, Austria, Switzerland. The research methodology is based on conducting surveys at the destination and through the use of tourism-related web portals. Furthermore, individual categorized interviews will be conducted with tourist information employees located near the studied reservoirs. Additionally, an assessment of tourist attractiveness will be carried out using the method of J. Warszńska. The method will allow, among others, to assess the attractiveness of surface waters, indicate the presence of specialist and sightseeing values and their availability for tourism. Another method will be to use indicators of the tourism function. The study will take into account the Baretje-Defert index, the Schneider index, the Charvat index and the accommodation density index. The research workshop will be complemented by the analysis of secondary materials (so-called desk research) in relation to tourist traffic and tourism development, as well as the analysis of the development strategy in the region where the lakes are located. The expected result of the research will be the presentation of a holistic picture for the development of lake tourism based on the image of the tourist destination and the identification of the main factors influencing the discussed phenomenon. Moreover, the structure of tourist traffic will be determined focusing on the studied lakes and an indication of the tourists' motivation to visit the selected reservoir. The tourist development of the area and the preparation of the region to handle tourist traffic will also be analyzed. The final effect will be to define the prospects for the development of lake tourism in Alpine countries, where, due to the specific geographic environment, forms of tourism related to winter and mountain tourism dominate.

Mgr Natalia Sierpińska

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Agnieszka Kwiatek-Sottys (IG UP)

Auxiliary supervisor: dr Monika Płaziak (IG UP)

Ocena wpływu strategii rozwoju na kształtowanie zrównoważonego rozwoju miast polskich

Implementacja zrównoważonego rozwoju jest bardzo istotna oraz szeroko badana. Został on zdefiniowany jako szereg działań mających na celu kształtowanie potrzeb zarówno teraźniejszych jak i przyszłych pokoleń. Do jego osiągnięcia, konieczna jest spójność trzech kluczowych elementów takich jak rozwój społeczno-gospodarczy, przestrzenny, z zachowaniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego. Jednym z narzędzi wpływającym na kształtowanie tych czynników jest strategia rozwoju miasta. W związku z nowelizacją ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, prawnie uregulowano zasady tworzenia dokumentu strategicznego, poszerzając jego zakres o kształtowanie polityki przestrzennej. Obowiązujące do roku 2020 strategie stanowiły dokumenty mające na celu zaplanowanie poszczególnych, długookresowych, średniookresowych oraz krótkookresowych zadań gminy, wraz z systemem ich wdrażania oraz monitoringu. Strategia rozwoju miasta stanowiła narzędzie wspomagające partycypowanie o środki zewnętrzne, co w konsekwencji prowadzić miało do jak najtrafniejszego rozwoju lokalnego danej jednostki terytorialnej. W przygotowywanej rozprawie doktorskiej przeprowadzone zostanie kompleksowe badanie wpływu strategii rozwoju miasta jako narzędzia planowania strategicznego na rozwój lokalny danej jednostki terytorialnej. Ocenie poddana będzie trafność, efektywność, skuteczność, użyteczność oraz trwałość zaplanowanych kierunków rozwoju miasta w strategiach rozwoju i zrealizowanych zadaniach, które zaplanowano w odnośnych dokumentach. Koniecznym będzie przeanalizowanie także otrzymanych środków zewnętrznych, które miasto pozyskało w ramach wdrażania dokumentu. Do głównych metod pracy zaliczyć należy analizę danych jakościowych, ilościowych oraz kartograficznych, z wykorzystaniem głównie metod kwestionariusza ankietowego, wywiadu pogłębionego, obserwacji oraz analizy dokumentów. Finalnym efektem pracy będzie analiza porównawcza rozwoju polskich miast, które prowadziły zadania wdrożeniowe zaplanowane w strategii rozwoju miasta, poprzez działania własne, jak i we współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Porównania obejmą również stopień rozwoju społeczno-gospodarczego, przestrzennego, z zachowaniem zasad ochrony środowiska oraz adaptacji do zmian klimatu. Celem aplikacyjnym rozprawy będzie stworzenie kompaktowego narzędzia służącego rzeczywistemu pomiarowi rozwoju lokalnego miasta, będącego efektem wdrażania przewidzianych działań w dokumentach strategicznych na poziomie lokalnym.

Assessment of the impact development strategy on the shaping of the sustainable development of Polish cities

The implementation of sustainable development is very important and widely researched. It has been defined as a series of activities aimed at shaping the needs of both present and future generations. To achieve it, the consistency of three key elements is necessary, such as socio-economic, spatial, in compliance with the principles of environmental protection. One of the tools influencing these factors is the city's development strategy. In connection with the

amendment to the act on the principles of development policy, the rules of creating a strategic document were legally regulated, extending its scope to the development of spatial policy. The strategies in force until 2020 were documents aimed at planning individual, long-term, medium-term and short-term tasks of the commune, together with the system of their implementation and monitoring. The city development strategy was a tool supporting participation for external funds, which in turn was to lead to the most appropriate local development of a given territorial unit. In the prepared doctoral dissertation, a comprehensive study of the impact of a city development strategy as a strategic planning tool on the local development of a given territorial unit will be carried out. Relevance, efficiency, effectiveness, usefulness and durability of the planned directions of the city's development in development strategies and completed tasks planned in the relevant documents will be assessed. It will also be necessary to analyze the external funds received, which the city obtained as part of the implementation of the document. The main methods of work include the analysis of qualitative, quantitative and cartographic data, using mainly the methods of a questionnaire, in-depth interview, observation and analysis of documents. The final result of the work will be a comparative analysis of the development of Polish cities that carried out implementation tasks planned in the city development strategy, through their own activities, such as and in cooperation with external entities. Comparisons will also cover the degree of socio-economic and spatial development, in compliance with the principles of environmental protection and adaptation to climate change. The application objective of the dissertation will be to create a compact tool for the actual measurement of the local development of the city, which is the result of the implementation of the planned activities in strategic documents at the local level.

Panel VII

Nauki o polityce i administracji

Political Science and Public

Administration

Mgr Aydin Aghayev

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Grzegorz Krawiec (IPiE UP)

Auxiliary supervisor: dr Joanna Podgórska-Rykała (INoPiA UP)

State penitentiary policy in the area of juvenile justice as a form of respecting children's rights. Comparative perspective

The problem of juvenile delinquency is a widely discussed and relevant phenomenon of international law. Who is a juvenile? A juvenile is defined as a minor, young individual. In international classification, the term "juvenile" is reconsidered under the term of the child (Abrams, Jordan & Montero, 2018). Meanwhile, the juvenile justice system is the term that stands for the regulation of juvenile delinquency (Vasan, 2020). In a vast majority of countries, international organizations, NGOs cooperate with the state to regulate public policy in terms of juvenile justice and protection of children's rights (2022). The countries that ratified the United Nations Convention on the Rights of the Child must ensure the development of child policy in the state. The terms of child policy and juvenile justice are strongly interlinked and explored under the umbrella term of "public policy" (Health21, 1999) in the Global South including Azerbaijan. But in Poland, children's rights are widely considered by the legislative and executive bodies, as the Republic is member state of EU and of the Council of Europe. The reports of the Ombudsman for Children show that children's rights are not deemed by public authorities. Nevertheless, a lot of work and effort remains to be done in Poland and Azerbaijan in terms of juvenile delinquency. The project will investigate the historical path in the development of the juvenile justice system in Poland and Azerbaijan, clarify the strategy of courts regarding juvenile delinquency, and compare the similar and different features of the state policy by involving professionals. Chosen methods for the Ph.D. project contains qualitative research tool as Individual Interviews, Observation (desk research), and Focus Group Discussion. Researching the post-socialist states and gathering the data about the adolescent court on pre/post-socialist ideology would be beneficial for comparative studies. Chosen states share common elements, but the most important detail is that once they were ruled by socialist governments. Comparing the juvenile justice system of Poland and Azerbaijan, adapted after the Cold War and eventually, the fall of the Eastern Bloc and the Soviet Union, would assist in the process of learning and applying beneficial practices in the terms of the juvenile justice systems in these developing states. The comparative study would be a unique opportunity to reveal the key elements that form the juvenile justice system in each subjected state.

Polityka penitencyjna państwa w zakresie wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich jako forma respektowania praw dziecka. Perspektywa porównawcza

Problem przestępczości nieletnich jest szeroko dyskutowanym i istotnym zjawiskiem prawa międzynarodowego. Kim jest Młodociany? Jest to osoba nieletnia, młoda. W klasyfikacji międzynarodowej termin "juvenile" jest klasyfikowany jako dziecko (Abrams, Jordan & Montero, 2018). Tymczasem system wymiaru sprawiedliwości dla nieletnich to termin oznaczający regulację przestępczości nieletnich (Vasan, 2020). W zdecydowanej większości

krajów organizacje międzynarodowe, organizacje pozarządowe współpracują z państwem w celu regulowania polityki publicznej w zakresie wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich i ochrony praw dziecka (2022). Kraje, które ratyfikowały Konwencję Narodów Zjednoczonych o Prawach Dziecka, muszą zapewnić realizację polityki państwa w tym zakresie. W krajach Globalnego Południa, w tym w Azerbejdżanie, pojęcia polityki wobec dzieci i wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich są ze sobą silnie powiązane i rozpatrywane pod szerokim pojęciem polityki publicznej (Health21, 1999). Jednak w Polsce prawa dziecka są szeroko uwzględniane przez organy ustawodawcze i wykonawcze, jako że Rzeczpospolita jest państwem członkowskim UE i Rady Europy. Z raportów Rzecznika Praw Dziecka wynika jednak, że prawa dziecka nie są brane pod uwagę przez władze publiczne. W Polsce i Azerbejdżanie pozostaje jednak wiele do zrobienia w zakresie przestępczości nieletnich. W ramach projektu zostanie zbadana geneza i proces rozwoju systemu wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich w Polsce i Azerbejdżanie, wyjaśniona strategia sądów wobec przestępczości nieletnich oraz porównane zostaną cechy polityki państwa w tym obszarze. Wybrane metody badawcze w projekcie doktorskim obejmują jakościowe narzędzia badawcze, takie jak wywiady indywidualne, obserwacja, desk research oraz dyskusje grupowe. Zbadanie państw postsocjalistycznych i zebranie danych na temat sądów dla nieletnich w kontekście ideologii przed- i postsocjalistycznej byłoby korzystne dla badań porównawczych. Wybrane państwa mają wspólne elementy, ale najważniejszym szczegółem jest to, że kiedyś były rządzone przez rządy socjalistyczne. Porównanie systemów wymiaru sprawiedliwości dla nieletnich w Polsce i Azerbejdżanie, zaadaptowanych po zimnej wojnie i ostatecznie po upadku bloku wschodniego i Związku Radzieckiego, pomogłoby w procesie uczenia się i stosowania korzystnych praktyk w zakresie systemów wymiaru sprawiedliwości dla nieletnich w tych rozwijających się krajach. Studium porównawcze będzie unikalną okazją do ujawnienia kluczowych elementów, które tworzą system wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich w każdym z badanych państw.

Mgr Marta Bohdziewicz-Lulewicz

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Dorota Murzyn (IPIE UP)

Transformacja instytucjonalna organizacji pozarządowych w przedsiębiorstwa społeczne oraz wsparcie tego procesu w ramach polityki społecznej w Polsce

Przedsiębiorstwa społeczne odgrywają kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów społecznych, przede wszystkim tworząc miejsca pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym np. z powodu niepełnosprawności. Zdecydowana większość przedsiębiorstw społecznych wywodzi się z sektora organizacji pozarządowych (NGO). Celem pracy jest identyfikacja i analiza schematów przekształcania się polskich organizacji pozarządowych (NGO) w przedsiębiorstwa społeczne (PS) oraz opracowanie modeli transformacji w oparciu o: 1. analizę motywacji - jawnych i ukrytych motywów/interesów stojących za koncepcją przekształcania się organizacji pozarządowej w przedsiębiorstwo społeczne lub utworzenia przedsiębiorstwa społecznego przez NGO; 2. analizę minimalnych zasobów finansowych, ludzkich, infrastrukturalnych i in., niezbędnych do tego, by organizacja rozpoczęła proces tworzenia/przekształcania się w PS; 3. analizę procesu animacji i

inkubacji - formowania się koncepcji PS, organizacji zasobów, przygotowania procesów zarządczych, itd. W tym kontekście ważna jest również ocena dopasowania obecnego systemu wsparcia ze środków publicznych przeznaczonych na ten cel. Hipotezy badawcze: H1: Decyzja o przekształceniu organizacji pozarządowej w przedsiębiorstwo społeczne lub założeniu PS przez organizację macierzystą zależy przede wszystkim od motywacji i zaangażowania liderów i członków NGO, w mniejszym zaś stopniu od posiadanych zasobów; H2: Model transformacji organizacji w PS zależy przede wszystkim od jej misji – jeśli NGO działa na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będzie tworzyć PS o charakterze zatrudnieniowym, jeśli misją organizacji jest rozwój lokalny powstawać będzie PS o charakterze usługowym; H3: W zależności od charakteru PS (zatrudnieniowy v. usługowy) inaczej przebiega proces animacji i inkubacji, dlatego należy zaprojektować dedykowane ścieżki wsparcia publicznego dla tych dwóch typów PS. Projekt zakłada przeprowadzenie badania ilościowych i jakościowych wśród liderów PS. Badania ilościowe przeprowadzone zostaną w formie ankiety i będą miały na celu m.in. pozyskanie wiedzy na temat procesu zakładania PS oraz ocenę systemu wsparcia. Celem badań jakościowych będzie m.in. poznanie motywacji liderów oraz wyjaśnienie i pogłębienie zaobserwowanych w ankiecie zjawisk. W Polsce badania nad sektorem ekonomii społecznej prowadzą ośrodki publiczne, samorządy regionalne, uczelnie wyższe i organizacje pozarządowe. Badania dotyczą kondycji podmiotów nie obejmują jednak procesów transformacji NGO w PS. Poznanie specyfiki transformacji instytucjonalnej NGO w PS jest kluczowe dla zrozumienia zjawiska rozwoju przedsiębiorczości społecznej w Polsce oraz trafnego zaprojektowania wsparcia, tak aby przedsiębiorczość społeczna najlepiej odpowiadała celom polityki społecznej w zakresie włączenia społecznego.

Institutional transformation of non-governmental organizations into social enterprises and supporting this process within the framework of social policy in Poland

Social enterprises (SE) play a key role in solving social issues, primarily in the employment of disabled people. Most of them are developed from non-governmental organizations (NGOs). It is a long-term process, in which the motivation of leaders and resources owned are keys to success. In parallel, this development depends on the social policy supporting this sector (implemented mainly from the EU's funds). The aim of this project is the identification of transformation patterns of Polish non-governmental organizations into social enterprises. A transformation model will be developed based on: 1. analysis of leaders' motivations (explicit and implicit interests behind the concept of an NGO transforming into a social enterprise); 2. analysis of minimum resources (financial, human, infrastructural, and other necessities for the organization to start the process of creating/transforming into a SE); 3. analysis of the process of animation and incubation of social enterprises (including an assessment of the current system of public support for this purpose). The hypothesis states that: H1: The model of transformation of NGOs into SE depends primarily on the mission of the organization and leaders' motivations, and to a lesser extent on the resources available in the organization; H2: The model of transformation of NGOs into SE depends primarily on the mission. If the organization works for socially excluded people it will create Work Integration Social Enterprises (WISE), if NGO works for local development will transform into a service model of SE; H3: Depending on the nature of SE (WISE

vs. service SE), the process of animation and incubation is different, therefore dedicated paths of public support should be designed for these two types of SE. The research will be based on two types of research methods: quantitative and qualitative. The quantitative research method will be used for the description of the transformation patterns and statistical verification of the observed relationships. The goal of the qualitative research method will be an explanation of the observed phenomena. The findings of the research can contribute to a better understanding of the processes of formation and development of social enterprises in Poland and can be useful for policymakers. In Poland, research on social enterprises and NGOs is provided by a public institution (e.g. the Central Statistical Office), scientific communities, and NGOs. Studies related to SE and NGOs are concentrated on their social and economic ways of functioning. There is no research or publications about the process of transforming NGOs into SE.

Mgr Dawid Szopa

Academic supervisor: dr hab. prof. UP Agnieszka Walecka-Rynduch (IFP UP)

Transfery polityczne w III Rzeczpospolitej. Etyka w komunikacji politycznej w świetle przekazów wielomodalnych

Celem rozprawy doktorskiej jest omówienie problematyki związanej transferami w świecie aktorów politycznych w perspektywie komunikowania politycznego i etyki komunikacji. W szczególności zostanie dokonana analiza medioznawcza, która pozwoli zbadać jak czynności podejmowane przez polityków dążących do dokonania politycznego transferu zostają oceniane wśród wyborców oraz w jaki sposób ten proces zachodzi. Szczególnej uwadze zostaną poddane stosowane w dyskursie politycznym strategie retoryczne oraz dominujące komunikaty towarzyszące transferowi. Podstawowe pytania badawcze, jakie należy postawić przy prowadzonym badaniu, odnoszą się do jakości komunikowania politycznego z jednej strony oraz z drugiej strony do kwestii etyki w polityce: H1: czy istnieje społeczne przyzwolenie na dokonywanie zmian ugrupowań politycznych przez osoby zajmujące się polityką w trakcie publicznej działalności? H2: czy istnieje związek między moralnością (etyką) a władzą (polityką)? Całość refleksji osadzona zostanie w ramach metodologii badań medioznawczych, pogłębionego wywiadu indywidualnego z politykiem, studiów literaturowych oraz badań wśród wyborców. Zaproponowany zostanie schemat analizy wielomodalnej przekazu medialnego, który pozwoli zbadać współczesne teksty medialne skupiające się zarówno na przekazie werbalnym oraz sferze wizualnej/ikonograficznej. Obszarem badań będą w głównej mierze kanały komunikowania interaktywnego – platformy społecznościowe oraz w aspekcie mediów tradycyjnych - wizualne przekazy medialne - okładki tygodników opiniotwórczych. Przeprowadzone badania pozwolą zaobserwować zależności między polityką oraz etyką w komunikacji, a także odpowiedzieć na pytania o sens i możliwość istnienia jasnych norm postępowania w służbie publicznej oraz ukazać sposoby komunikowania, które obierają gracze na arenie politycznej sygnalizując zamiar zmiany barw politycznych. Dysertacja ma charakter interdyscyplinarny, a jej główna część oscylować będzie wokół tematu komunikacji społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem komunikowania politycznego we współczesnym świecie zdominowanych przez przekazy wielomodalne oraz wokół kwestii etyki w polityce.

Political Transfers in the Third Republic of Poland. Ethics in political communication in the light of multimodal transfers

The aim of this dissertation is to discuss transfer issues in the world of political actors from the perspective of political communication and communication ethics. In particular, media studies analysis will be carried out in order to examine how the actions taken by politicians aiming at political transfer are evaluated among voters and how this process takes place. Special attention will be paid to the rhetorical strategies used in political discourse and the dominant messages accompanying the transfer. The basic research questions to be addressed by the study are, on the one hand, the quality of political communication and, on the other hand, the issue of ethics in politics: H1: whether there is social consent for political figures to make changes in political groupings in the course of their public activities; H2: is there a connection between morality (ethics) and power (politics)? The whole reflection will be set within the methodology of media studies, in-depth individual interview with a politician, literature studies and surveys among voters. A multimodal analysis of media messages will be proposed, which will allow for the examination of contemporary media texts focusing on both verbal messages and the visual/iconographic sphere. The research will focus on interactive communication channels - social media platforms, and, in the aspect of traditional media, on visual media messages - covers of opinion-forming weeklies. The research will allow to observe the relationship between politics and ethics in communication, as well as to answer the questions about the sense and possibility of existence of clear norms of conduct in public service and to show the ways of communication chosen by the players in the political arena when signaling their intention to change political colors. The dissertation is interdisciplinary in nature, and its main part will focus on the topic of social communication, with particular emphasis on political communication in the modern world dominated by multimodal messages, and around the issue of ethics in politics.

Panel VIII

Nauki o bezpieczeństwie

Security Sciences

Mgr Krzysztof Czop

Academic supervisor: prof. dr hab. Sergiusz Wasiuta (INoB UP)

Auxiliary supervisor: dr Łukasz Czekaj (INoB UP)

Udział Straży Miejskich w zapewnianiu bezpieczeństwa publicznego w Polsce

Projekt skoncentrowany jest na istotnej kwestii zapewnienia bezpieczeństwa na poziomie lokalnym. Przedmiotem badań są straże gminne (miejskie), które w dobie demonopolizacji bezpieczeństwa odgrywają bardzo istotną rolę w jego zapewnianiu na poziomie lokalnym. Straże miejskie i gminne to formacje, których wprowadzenie do systemu bezpieczeństwa i uplasowanie w podsystemie samorządowym zaimplikowane zostało procesem demonopolizacji bezpieczeństwa. Przejęły one wiele istotnych funkcji oraz uprawnień, które wcześniej zarezerwowane były dla organów administracji państwowej. Są to samorządowe, umundurowane formacje ochrony porządku publicznego działające na terenie gmin i spełniające służebną rolę wobec społeczności lokalnych. Celem głównym procesu badawczego, którego wyniki zostaną opublikowane w dysertacji jest: Ustalenie czy możliwe i pożądane jest zwiększenie efektywności Straży Miejskich/Gminnych w zapewnianiu bezpieczeństwa publicznego w Polsce. Aby zrealizować tak określony cel założono następujące cele szczegółowe: 1. Zdefiniowanie uprawnień i kompetencji strażników miejskich/gminnych w odniesieniu do wykonywanych przez nich zadań; 2. Ustalenie wyposażenia i uzbrojenia strażników miejskich/gminnych; 3. Przedstawienie procesu szkoleniowego strażników miejskich/gminnych; 4. Zbadanie uregulowań normatywnych określających status strażników miejskich/gminnych oraz ustalenie poziomu fluktuacji kadrowej w tej grupie pracowników samorządowych; 5. Określenie dotychczasowego poziomu współpracy Straży Miejskich/Gminnych z innymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne; 6. Wskazanie działań ukierunkowanych na podniesienie efektywności funkcjonowania Straży Miejskich/Gminnych w obszarze zapewniania bezpieczeństwa publicznego. W procesie badawczym zastosowana zostanie metoda analizy dokumentów oraz metoda sondażu diagnostycznego. Użyte zostaną techniki wywiadów eksperckich oraz ankiet badawczych. Wywiady eksperckie zostaną przeprowadzone z osobami, które pełnią funkcje kierownicze w strażach miejskich (gminnych). W ramach prowadzonych badań będzie wykorzystana także technika badań ankietowych, które zostaną przeprowadzone wśród strażników miejskich. Kwestionariusz ankiety będzie anonimowy, a pytania w nim zawarte w znacznej mierze będą miały charakter zamknięty. Badaniami ankietowymi zostaną także objęci mieszkańcy gmin, w których działają straże miejskie. To oni są adresatami działań prowadzonych przez te formacje i na co dzień obserwują efekty ich aktywności. W pracy badawczej wykorzystane zostaną także metody o charakterze teoretycznym. Będzie to analiza dokumentów, jako metoda jakościowa polegająca na rozłożeniu badanej całości podczas studiowania literatury, aktów normatywnych i źródłowych. Kolejna metoda teoretyczna, która będzie użyta w trakcie prowadzonych to analiza ilościowa opracowywanych wyników badań statystycznych, a następnie uogólnieniem przedstawionych wyników i nakreślenie wniosków z nich płynących. Zweryfikowane zostaną hipotezy i sformułowane wnioski poprzez przeprowadzenie ankiet, wywiadów eksperckich oraz realizację obserwacji bezpośredniej. W jednostkach Straży Miejskich zostaną przeprowadzone wywiady eksperckie z kierownictwem tych podmiotów. Tam również odbędzie się badanie ankietowe, w którym respondentami będą strażnicy miejscy. Sondaż

diagnostyczny z wykorzystaniem kwestionariuszy ankiet zostanie także zrealizowany przy udziale mieszkańców będących beneficjentami działań straży miejskich. Nastąpi synteza wyników badań oraz ich opracowanie w formie rozprawy doktorskiej z przedstawieniem czynników ograniczających efektywność Straży Miejskich/Gminnych w ramach systemu bezpieczeństwa publicznego. Na tej podstawie określone zostaną proponowane działania ukierunkowane na podniesienie poziomu tej efektywności.

Participation of Municipal Guards in ensuring public security in Poland

The project focuses on the important issue of ensuring security at the local level. The subject of the research are communal (municipal) guards, which in the era of the demonopolisation of security play a very important role in ensuring it at the local level. Municipal and communal guards are formations, whose introduction to the security system and positioning in the self-government subsystem was implemented by the process of security demonopolisation. They have taken over many important functions and powers that were previously reserved for state administration bodies. These are self-governmental, uniformed formations of public order protection operating on the territory of communes and fulfilling a servile role towards local communities. The main objective of the research process, the results of which will be published in the dissertation, is: To determine whether it is possible and desirable to increase the effectiveness of Municipal/Communal Guards in ensuring public safety in Poland. In order to realise such a defined objective, the following specific objectives have been assumed: 1. to define the powers and competences of municipal/communal guards in relation to the tasks they perform; 2. defining the equipment and armament of municipal/communal guards; 3. to outline the training process of municipal/municipal guards; 4. To examine the normative regulations defining the status of municipal/municipal guards and to determine the level of staff turnover in this group of local government employees; 5. determination of the current level of cooperation of municipal/communal guards with other entities responsible for public security; 6. Identification of activities aimed at increasing the effectiveness of the functioning of the Municipal/Communal Guards in the area of ensuring public safety. In the research process the document analysis method and the diagnostic survey method will be used. Techniques of expert interviews and research questionnaires will be used. Expert interviews will be carried out with people who perform managerial functions in municipal guards (municipalities). The research will also use the technique of surveys, which will be conducted among municipal guards. The questionnaire will be anonymous and the questions will be mostly of a closed nature. Inhabitants of communes in which municipal guards operate will also be surveyed. They are the addressees of activities carried out by these formations and they observe the effects of their activity on a daily basis. In the research work, theoretical methods will also be used. It will be the analysis of documents, as a qualitative method consisting in the decomposition of the studied whole while studying literature, normative and source acts. Another theoretical method that will be used during the conducted is the quantitative analysis of the compiled results of the statistical research, followed by the generalization of the presented results and drawing conclusions from them. Hypotheses will be verified and conclusions formulated by conducting surveys, expert interviews and carrying out direct observation. Expert interviews will be conducted in the Municipal Guard units with the management of these entities. A questionnaire survey will also take place there, with municipal guards as respondents. A diagnostic survey using survey questionnaires will also be carried out with the participation of residents who are the

beneficiaries of the municipal police activities. The results of the research will be synthesised and developed in the form of a dissertation with a presentation of the factors limiting the effectiveness of the city/municipal police within the public security system. On this basis, proposed actions aimed at increasing the level of this effectiveness will be defined.

Mgr Ewa Durek

Academic supervisor: prof. dr hab. Andrzej Kozera (IPE UP)

Bezpieczeństwo w ochronie dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

Celem badawczym mojej pracy doktorskiej będzie określenie zadań i zasad dotyczących bezpieczeństwa w ochronie dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. W swojej pracy odpowiem na pytania: jak administracja publiczna w obecnym systemie ustrojowo prawnym wykonuje zadania jej powierzone w obszarze ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, czy obecny system zabezpieczenia dóbr kultury spełnia swoje zadania, jakie są potrzebne rozwiązania organizacyjno-prawne w celu usprawnienia tego systemu i zabezpieczenia dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. W celu odpowiedzi na wyżej postawione pytania zastosuję następujące metody badawcze: 1. Metoda analizy instytucjonalno-prawnej; 2. Metoda analizy dokumentów; 3. Metoda analizy porównawczej; 4. Metoda modelowania. Ponadto krótko przedstawię problemy badawcze, które wyłoniły się na obecnym etapie mojej pracy dotyczące kwestii wpływu przepisów z zakresu ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego na rynek sztuki w Polsce i handel zabytkami oraz kwestii wpływu tych przepisów na promocję polskiej sztuki za granicą.

Security issues in protection of cultural and national heritage

The research goal of my doctoral dissertation is to define tasks and rules of security in protection of cultural and national heritage. In my thesis I will answer following questions: how does the public administration perform its assigned tasks in the current legal system, in the area of protection of cultural assets and national heritage? Does the current system of securing cultural property fulfills its tasks properly? What organizational and legal solutions are needed to improve this system and to protect cultural and national heritage? To answer those questions I will use following methods: 1. Institutional and legal analysis method; 2. Document analysis method; 3. Comparative analysis method; 4. Modeling method. In addition, I will briefly present some research problems that emerged at the present stage of my work regarding the impact of legal regulations on the protection of cultural goods and national heritage on the art market in Poland and and the impact of these regulations on the promotion of Polish art abroad.

Mgr Anna Netreba

Academic supervisor: prof. dr hab. Olga Wasiuta (INoB UP)

Auxiliary supervisor: dr Przemysław Mazur (INoB UP)

Broń demograficzna jako narzędzie wojny hybrydowej

Tematem rozprawy doktorskiej jest broń demograficzna jako narzędzie wojny hybrydowej. Broń demograficzna, może być zdefiniowana jako narzędzie walki stosowane w konflikcie zbrojnym, oparte na wykorzystaniu dużej grupy cywilów, świadomych lub nieświadomych nadanej im funkcji zbrojnej, jak również procesów demograficznych, w tym przyrostu naturalnego i migracji, do rażenia, w tym na masową skalę, powiązań w strukturze zaatakowanego państwa lub terytorium, w tym opartych na tożsamości kulturowej, w celu wytworzenia nieakceptowalnych dla przeciwnika skutków, w szczególności niepokojów wewnętrznych, wojny domowej, obniżenia wartości sojuszniczej, naruszenia granic lub integralności terytorialnej, a także trwałej zmiany tożsamości kulturowej. Jednym z głównych problemów pracy jest uznanie ludności cywilnej jako broni demograficznej, ponieważ dla cywilizacji obejmującej przede wszystkim Europę, Amerykę Północną oraz Australię, a opartej na wartościach humanistycznych, człowiek jest podmiotem, a nie przedmiotem. Broń natomiast, jako narzędzie, z definicji jest rzeczą. Jednak, wydarzenia z przyszłości oraz zjawiska które są obecne teraz udowadniają stwierdzenie, iż ludność cywilna i manipulacje demograficzne, mogą również stanowić niekonwencjonalny rodzaj broni, a uchodźcy i migranci są wykorzystywani jako broń polityczna i wojskowa. Celem pracy jest ukazanie potencjału militarnego jaki posiada demografia, oraz ewentualnego użycia tego potencjału w przyszłości. Na przestrzeni lat zasoby ludzkie niejednokrotnie były wykorzystywane jako czynnik destabilizujący sytuację w państwach. Omawiany problem broni demograficznej dotyczy państw, zmagających się z napływem imigrantów, których jest coraz więcej wśród autochtonicznej społeczności. Do tego dochodzą również problemy związane z kultywowaniem tradycji, obyczajów, czy też wyznaniem określonej religii. Warto również wziąć pod uwagę aspekty związane z bezpieczeństwem społecznym i personalnym. Kolejną ważną kwestią pozostaje określenie czy ludność, która jest wykorzystywana jako broń może stanowić rzeczywiste zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Na podstawie wyników przeprowadzonych badań można wypracować pewne możliwości ochrony i obrony przed omawianym narzędziem wojny.

Demographic weapon as a tool of a hybrid war

The topic of the doctoral dissertation is demographic weapon as a tool of a hybrid war. Demographic weapons can be defined as a tool of a combat used in an armed conflict, based on the use of a large group of civilians, consciously or unconsciously connected with military function assigned to them, as well as demographic processes, including population growth and migration, for destruction, also on a mass scale, of connections in the structure of the attacked country or territory, based on cultural identity, in order to create unacceptable consequences for the enemy, in particular internal unrest, civil war, lowering allied value, violation of borders or territorial integrity, as well as a permanent change of cultural identity. One of the main problems of dissertation is the recognition of the civilian population as a demographic weapon, because for a civilization primarily comprised of Europe, North America and Australia, based on

humanistic values, where person is a subject, not an object. A weapon, on the other hand, as a tool, is by definition a thing. However, the events of the past and phenomena which are present now, prove that civilians, demographic manipulations can also constitute unconventional weapons. Also, refugees and migrants are used as political and military weapons. The aim of the dissertation is to show the military potential that demographics has and to enlighten the possible use of this potential in the future. Over the years, human resources have been used many times as a factor destabilizing the situation in countries. The discussed problem of demographic weapons concerns countries struggling with the increase in masses of immigrants, the number of which is growing among the indigenous community. There are also problems related to cultivating traditions, customs or the specific religion. It is also worth considering aspects related to social and personal safety. Another important question remains whether the population that is used as a weapon may pose a real threat to national and international security. On the basis of the results of the conducted research, it is possible to develop certain possibilities of protection and defense against the discussed tool of war.

Mgr Dominika Trojanowska

Academic supervisor: dr hab. Przemysław Wywiół (INoB UP)

Wzmacnianie wschodniej flanki NATO jako element polityki bezpieczeństwa Polski

Tematem mojej przyszłej rozprawy doktorskiej jest „Wzmacnianie wschodniej flanki NATO jako element polityki bezpieczeństwa Polski”. Temat ten pozostaje niezwykle aktualny ze względu na zmieniające się środowisko bezpieczeństwa na wschodniej granicy NATO. Głównym problemem badawczym przyszłej rozprawy doktorskiej jest określenie tego w jaki sposób Polska od 2014 roku może wzmacniać i z jakim skutkiem wzmacnia wschodnią flankę Sojuszu Północnoatlantyckiego. Celem projektu jest przeanalizowanie działań dyplomatycznych, integracji w ramach różnych formatów politycznych oraz rozwoju własnych sił zbrojnych względem zagrożeń płynących z Federacji Rosyjskiej. W projekcie przyjmuję kilka hipotez badawczych, które zamierzam zweryfikować bądź sfalsyfikować w trakcie procesu badawczego. Pierwsza z nich odnosi się do tego, że w najbliższej przyszłości spadną realne możliwości wsparcia militarnego USA w stosunku do państw wschodniej flanki NATO. Kolejna mówi o tym, że Polska pozostanie największym i najlepiej uzbrojonym krajem tego bloku państw, a co za tym idzie powinna przyjąć rolę przywódcy. Trzecia hipoteza mówi o tym, że zagrożenia ze strony Federacji Rosyjskiej zmuszają państwa wschodniej flanki NATO do zacieśnienia współpracy w ramach Inicjatywy Bukaresztańskiej. Ostatnia hipoteza przypuszcza, że wzmocnienie wschodniej flanki NATO (obok modernizacji własnych sił zbrojnych) stanie się priorytetem w polityce bezpieczeństwa Polski. Na strukturę pracy będą składać się cztery rozdziały problemowe. W procesie badawczym planuję kompleksowo prześledzić wszystkie działania polskiego rządu, które mają na celu wzmocnienie wschodniej flanki NATO, a dodatkowo wyciągnąć krytyczne wnioski oraz zawrzeć rekomendacje dla działań Polski wobec polityki Sojuszu Północnoatlantyckiego. Podjęte w rozprawie metody

badawcze to krytyczna analiza literatury, obserwacja bieżącej sytuacji polityczno-militarnej oraz przeprowadzenie wywiadów eksperckich z przedstawicielami dyplomacji i wojska. Literatura przedmiotu zawiera pozycje zarówno polskojęzyczne jak i anglojęzyczne. W dużej mierze są to artykuły naukowe oraz obszerne analizy, które zostały opublikowane w przeciągu ostatnich 5 lat. W ramach realizacji projektu planuję przeprowadzić kwerendy oraz badania w ośrodkach uniwersyteckich, instytucjach rządowych oraz wojskowych. Wśród nich należy wymienić: Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego w Warszawie, STRATPOL Strategic Policy Institute w Bratysławie, Political Capital w Budapeszcie oraz Oddział Zabezpieczenia Centrum Szkolenia Sił Połączonych Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Bydgoszczy.

Strengthening NATO's eastern flank as an element of Poland's security policy

The topic of my future doctoral dissertation is "Strengthening NATO's Eastern Flank as an Element of Poland's Security Policy". This topic remains extremely important due to the changing security environment on NATO's eastern border. The main research problem of the future doctoral dissertation is to determine how Poland, from 2014, can and with what effect strengthens the eastern flank of the North Atlantic Alliance. The goal of the project is to analyze diplomatic activities, integration under various political formats and the development of its own armed forces against the threats posed by the Russian Federation. In the project, I adopted several research hypotheses that I intend to verify or falsify during the research process. The first relates to the fact that in the near future the real possibilities of US military support in relation to the countries of NATO's eastern flank will decline. Another one says that Poland will remain the largest and best-armed country in this bloc of states, and thus should assume the role of a leader. The third hypothesis is that the threats from the Russian Federation are forcing the countries of NATO's eastern flank to tighten their cooperation within the Bucharest Initiative. The last hypothesis is that strengthening NATO's eastern flank (apart from modernizing its own armed forces) will become a priority in Poland's security policy. The structure of the work will consist of four problem chapters. In the research process, I plan to comprehensively trace all the activities of the Polish government aimed at strengthening NATO's eastern flank, and additionally draw critical conclusions and include recommendations for Poland's activities towards the policy of the North Atlantic Alliance. The research methods undertaken in the dissertation include a critical analysis of literature, observation of the current political and military situation and conducting expert interviews with representatives of diplomacy and the military. The literature on the subject includes both Polish and English-language items. These are largely scientific articles and extensive analyzes that have been published over the last 5 years. As part of the project, I plan to conduct queries and research in university centers, governmental and military institutions. These include: Akademia Sztuki Wojennej in Warsaw, National Security Bureau in Warsaw, STRATPOL Strategic Policy Institute in Bratislava, Political Capital in Budapest and Oddział Zabezpieczenia Centrum Szkolenia Sił Połączonych Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Bydgoszcz.

PROGRAM PROGRAMME

**Publiczna Sesja
Sprawozdawcza
Doktorantów I roku
Szkoły Doktorskiej UP**

**Public Session of 1st
year's PhD students of
Pedagogical University
in Krakow**

Kraków 10-11 lutego 2022

Krakow February 10-11, 2022

PROGRAM / PROGRAMME

10 LUTEGO 2022 (CZWARTEK) / FEBRUARY 10, 2022 (THURSDAY)

12.00 – 12.15 Otwarcie / Opening

- Welcome – dr hab. prof. UP Michał Rogoż
- Leading – dr hab. prof. UP Władysław M. Kolasa & dr hab. prof. UP Tomasz Sikora

12.15-13.45 – Panel I – Literaturoznawstwo / Literary Studies

1. mgr Fatemeh Gholami

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Tomasz Sikora (IA UP)
- Auxiliary supervisor: dr Ewa Macura-Nnamdi, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski)

2. mgr Katarzyna Horabik

- Academic supervisor 1: dr hab. prof. UP Małgorzata Chrobak (IFP UP)
- Academic supervisor 2: dr hab. prof. UJ László Kálmán Nagy (Uniwersytet Jagielloński)

3. mgr Gracjan Pieszko

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Paul Langner (IN UP)

4. mgr Kinga Zięba

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Przemysław Michalski (IA UP)
- Auxiliary supervisor: dr Katarzyna Dudek (Franciscan University of Steubenville, USA)

Dyskusja / Discussion

13.45-15.30 – Panel II – Językoznawstwo / Linguistics

5. mgr Blerta Krasniqi

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Marzena Błasiak-Tytuła (IFP UP)
- Auxiliary supervisor: prof. ass. dr sc Muljaim Kacka (Universiteti i Prishtinës)

6. mgr Jakub Bober

- Academic supervisor: dr hab. prof. UŚ Jolanta Lubocha-Kruglik (Uniwersytet Śląski)
- Auxiliary supervisor: dr Joanna Darda-Gramatyka (IN UP)

7. mgr Agata Książek

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Bogumił Ostrowski (IN UP)

8. mgr Kinga Łoś

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Małgorzata Pamuła-Behrens (IFP UP)
- Auxiliary supervisor: dr Agnieszka Jasińska (IFP UP)

9. mgr Katarzyna Panek

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Marta Szymańska (IFP UP)

Dyskusja / Discussion

15.30-15.45 – Przerwa

15.45-17.45 – Panel III – Filozofia, Historia / Philosophy & History

10. mgr Susanta Bhattacharya

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Marzenna Jakubczak (IFiS UP)

11. mgr Iana Levinskaya

- Academic supervisor: prof. dr hab. Adam Sawicki (IFiS UP)

12. mgr Aneta Bąk

- Academic supervisor: prof. dr hab. Marek Wilczyński (IHiA UP)
- Auxiliary supervisor: dr Adrian Szopa (IHiA UP)

13. mgr Jan Gordziejew

- Academic supervisor: prof. dr hab. Mariusz Wołos (IHiA UP)

14. mgr Anna Gucwa

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Halina Dudała (IHiA UP)

15. mgr Agnieszka Mikulska

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Małgorzata Świder (IHiA UP)

Dyskusja / Discussion

17.45-18.45 – Panel IV – Sztuki plastyczne / Fine Arts

16. mgr Adam Nehring

- Academic supervisor: prof. dr hab. Adam Panasiewicz (ISM UP)

17. mgr Alicja Pakosz

- Academic supervisor: dr hab. prof. ASP Michał Zawada (ASP w Krakowie)

- Auxiliary supervisor: dr Magdalena Lazar (ISzID UP)

18. mgr Michał Tokarz

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Anna Sadowska (ISzID UP)

Dyskusja / Discussion

11 LUTEGO 2022 (PIĄTEK) / FEBRUARY 11, 2022 (FRIDAY)

12.00-13.30 – Panel V – Nauki ścisłe / Exact Sciences

19. lic. Maciej Zięba (mathematics)

- Academic supervisor: prof. dr hab. Tomasz Szemberg (IM UP)

20. mgr Chimani Falahi (mathematics)

- Academic supervisor: prof. dr hab. Tomasz Szemberg (IM UP)

21. mgr Katarzyna Tomczyk (biology)

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Robert Stawarz (IB UP)
- Auxiliary supervisor: dr n. med. Helena Sławska (Śląski Uniwersytet Medyczny)

22. mgr Klaudia Domaracka (Earth science)

- Academic supervisor: prof. dr hab. Adam Łajczak (IG UP)
- Auxiliary supervisor: dr Roksana Zarychta (IG UP)

Dyskusja / Discussion

13.30-15.00 – Panel VI Geografia społeczno-ekonomiczna / Economic Geography

23. mgr Le Anh Toai

- Academic supervisor: dr hab. prof. UŁ Leszek Butowski (Uniwersytet Łódzki)
- Auxiliary supervisor: dr Łukasz Quirini-Popławski (IG UP)

24. mgr Márk Sima

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Witold Wilczyński (IG UP)

25. mgr Agata Sedlak

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Sławomir Kurek (IG UP)
- Auxiliary supervisor: dr Kamila Ziólkowska-Weiss (IG UP)

26. mgr Natalia Sierpińska

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Agnieszka Kwiatek-Sołtys (IG UP)
- Auxiliary supervisor: dr Monika Płaziak (IG UP)

Dyskusja / Discussion

15.00-15.15 – Przerwa

15.15-16.15 – Panel VII – Nauki o polityce i administracji / Political Science

27. mgr Aydin Aghayev

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Grzegorz Krawiec (IPiE UP)
- Auxiliary supervisor: dr Joanna Podgórska-Rykała (INoPiA UP)

28. mgr Marta Bohdziewicz-Lulewicz

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Dorota Murzyn (IPiE UP)

29. mgr Dawid Szopa

- Academic supervisor: dr hab. prof. UP Agnieszka Walecka-Rynduch (IFP UP)

Dyskusja / Discussion

16.15-17.45 – Panel VIII – Nauki o bezpieczeństwie / Security Sciences

30. mgr Krzysztof Czop

- Academic supervisor: prof. dr hab. Sergiusz Wasiuta (INoB UP)
- Auxiliary supervisor: dr Łukasz Czekaj (INoB UP)

31. mgr Ewa Durek

- Academic supervisor: prof. dr hab. Andrzej Kozera (IPE UP)

32. mgr Anna Netreba

- Academic supervisor: prof. dr hab. Olga Wasiuta (INoB UP)
- Auxiliary supervisor: dr Przemysław Mazur (INoB UP)

33. mgr Dominika Trojanowska

- Academic supervisor: dr hab. Przemysław Wywiat (INoB UP)

Dyskusja / Discussion

Podsumowanie / Summary
